

LOCALE BELANGEN

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VOOR LOCALE BELANGEN.

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.
ALLE STUKKEN UITSLUITEND TE ADRESSEEREN: POSTBOX 38, SEMARANG.

De verlaging der door de autonome gemeenschappen geheven opcenten op de inkomstenbelasting.

Op verzoek van de redactie van Locale Belangen de in dit nummer opgenomen beschouwingen van Burgemeester en Wethouders van Bandoeng over de verlaging der opcenten op de landsinkomstenbelasting eens nader bestudeerende, vond ik daarin aanleiding, het verschil tusschen het tarief der inkomstenbelasting 1920, verhoogd met 24 opcenten, en het tarief volgens de ordonnantie 1932 eens nauwkeuriger na te gaan. De resultaten, waartoe dit leidde, neergelegd in den hieronder afgedrukten staat, schijnen belangwekkend genoeg om daaraan eenige meerdere bekendheid te geven.

Het blijkt n.l., dat het uitgangspunt van het Regeeringsrondschrijven van 25 Juli 1932 No. 1962/6, dat in de Bandoengsche beschouwingen ten deele wordt aangehaald, niet juist is. Immers, de Regeering stelt, dat door de insmelting van de over de jaren 1927/30 geheven 24 landsopcenten in het tarief der inkomstenbelasting volgens de ordonnantie 1932, de opbrengst der opcentenheffing voor de autonome gemeenschappen met ongeveer 25% zal stijgen en Zij grondt daarop den uitdrukkelijken wensch — om geen sterker woord te gebruiken — dat de autonome gemeenschappen hare opcenten op de landsinkomstenbelasting met 1/5 zullen verlagen.

De overige op de opbrengst der belasting, en dus op de opbrengst der opcentenheffing inwerkende factoren voorloopig buiten beschouwing latende, valt ten aanzien van de tarieven op te merken, dat slechts voor enkele aanslagen het nieuwe tarief ongeveer gelijk is aan het oude verhoogd met 24 opcenten. Dat dit niet eerder algemeen de aandacht heeft getrokken is overigens niet onverklaarbaar. Wanneer men, over slechts weinig tijd beschikkende, de twee belastingtarieven gaat vergelijken, doet men zulks door steekproeven en gemakshalve vergelijkt men dan allicht in de eerste plaats de bedragen der belasting over een inkomen, dat in beide tarieven wordt genoemd, dus men neemt b. v. de inkomens

f 3.600,— en f 18.000,—. Merkwaardig is nu, dat juist bij deze inkomens-bedragen de verschillen gering zijn, n.l. respectievelijk f 0,11 en f 4,03. Als men dan verder nog heeft geconstateerd, dat bij een inkomen van f 1.500,— het verschil f 0,71 bedraagt, lijkt de conclusie, dat het nieuwe tarief inderdaad gelijk is aan het oude, verhoogd met 24 opcenten, wel gerechtvaardigd. En in deze meening wordt men dan versterkt door de lezing van het aangehaalde Regeeringsrondschrijven van 25 Juli 1932.

Dat het nieuwe tarief bij een inkomen van f 10.000,— echter f 14,43 lager is, en eerst hooger wordt bij inkomens van meer dan f 22.000,—, is dan aan de aandacht ontsnapt. Het is te betreuren, dat de Regeering geen aanleiding heeft gevonden, dit aan de autonome gemeenschappen bekend te maken; men kan toch niet aannemen, dat Haar deze tariefsverschillen niet bekend zijn geweest.

Ten einde een indruk te krijgen, hoeveel — bij overigens gelijkblijvende omstandigheden — de uit het nieuwe tarief voor de autonome gemeenschappen te verwachten opbrengst ongeveer zou kunnen bedragen in vergelijking met de opbrengst der opcentenheffing op volgens het oude tarief vastgestelde aanslagen, zijn in den hieronder afgedrukten staat de bovenbesproken tariefsverschillen uitgedrukt in procenten van het oude tarief. Deze cijfers (de voorlaatste kolom van den staat) geven het bedrag aan, waarmee het door de Regeering veronderstelde percentage der meeropbrengst ad 24 moet worden verminderd of vermeerderd om de werkelijke meeropbrengst voor elk aanslagsbedrag te vinden.

De werkelijke meeropbrengst blijkt dan over een aanslag naar f 630,— slechts 3% te bedragen, en eerst bij een inkomen van f 1070,— tot 13% te zijn gestegen. Onder de aanslagen naar inkomens tusschen f 1690,— en f 2000,— zijn er dan eenige, waarover een meeropbrengst van meer dan 24% zal worden verkregen. Boven de f 2000,— is het percentage weer minder dan 24, terwijl het eerst bij inkomens van meer dan f 22.600,— definitief boven de 24 blijft. (Zulks kan althans worden verondersteld, de berekeningen

zijn niet voortgezet voor inkomens van meer dan f 30.000,—).

De juistheid van de door Burgemeester en Wethouders van Bandoeng uit hunne berekeningen getrokken conclusie, dat uit het nieuwe tarief der inkomstenbelasting voor de autonome gemeenschappen — bij overigens gelijkblijvende omstandigheden — géén meeropbrengst van 24 % kan worden verwacht, schijnt hiermede wel voldoende te zijn aangetoond. Dat er echter wel eenige meeropbrengst is te verwachten, staat evenzeer vast.

Men kan het percentage der werkelijke meeropbrengst met juistheid bepalen, indien men over gegevens beschikt omtrent het aantal aanslagen, dat naar elk inkomen wordt opgelegd. Voor de autonome gemeenschappen, die deze gegevens van de betrokken inspecties van financiën kunnen krijgen, is die berekening aan de hand van den hieronder afgedrukten staat uitvoerbaar. Zij is echter alleen van belang, indien de betrokken autonome gemeenschap een groot aantal opcenten heft.

Immers, waar vaststaat, dat het nieuwe tarief een vermeerdering van de opbrengst der opcentenheffing, dus een verzwaring van druk op de ingezetenen te weeg brengt, moet men, als men deze verzwaring van druk niet wenschelijk acht, tot verlaging der opcenten overgaan. Wanneer nu het aantal geheven wordende opcenten niet meer dan 5 bedraagt, beteekent iedere vermindering een verlaging met minstens $\frac{1}{5}$, want men kan niet met minder dan één opcent verlagen. Het kan dan eventueel gewenscht zijn te berekenen, welk nadeel in deze verlaging gelegen is, doch voor de beantwoording van de vraag, met welk aantal de opcenten verminderd moeten worden, behoeft men geen berekening op te zetten.

Afgezien van de steeds voortgaande daling in de belastingplichtige inkomens, welke tot een niet te verwaarloozen vermindering van de opbrengst der opcentenheffing moet leiden, bevat de nieuwe ordonnantie op de inkomstenbelasting nog eenige bepalingen, die in elke berekening van de te verwachten opbrengst onzekere elementen invoeren. In het meeraangehaalde Regeeringsrondschrijven wordt hiervan alleen die genoemd, welke een opbrengstvermeerderende tendens heeft, nl. de bepaling, dat verlofgangers hier in Indië in de inkomstenbelasting aangeslagen zullen blijven ter plaatse, waar zij laatstelijk woonden. De andere bepalingen, die de strekking hebben, dat de opbrengst der opcentenheffing door de autonome gemeenschappen een vermindering zal ondergaan, worden door de Regeering buiten beschouwing gelaten.

In de eerste plaats is dit de mildere regeling van den verwantenaftrek die ook in de Bandoengsche beschouwingen ter sprake komt. Volgens de oude ordonnantie bedroeg deze voor elken verwant, die geheel ten laste van den belastingplichtige

is, 3 % van het bedrag van den aanslag met een maximum van f 30,—. De geheele aftrek bedroeg tenminste f 0,10 en ten hoogste 50 %. Onder de nieuwe ordonnantie zal de aftrek worden toegepast op het zuiver inkomen. Het bedrag van den aftrek stijgt met het bedrag van het zuiver inkomen volgens een schaal, loopende van f 5,— bij een inkomen van f 120,— tot een maximum van f 300,—, dat bereikt wordt bij een inkomen van f 8300,—. In geval het aantal verwanten meer dan vier bedraagt, worden de af te trekken bedragen met 25 % verhoogd. Het is duidelijk dat het totaal der aanslagsbedragen hierdoor een niet onaanzienlijke vermindering moet ondergaan.

En een tweede factor, die tot een lageren aanslag zal leiden, is de regeling van den aftrek van premies voor levensverzekering en van bijdragen voor pensioenen en aan fondsen. Hier voor wordt thans in totaal toegestaan 5 % van het inkomen met een maximum van f 800,—, een bedrag, dat onder de oude regeling slechts werd overschreden bij de berekening van den aanslag bv. van ambtenaren met een inkomen van f 750,— of meer per maand, indien deze aan verzekeringspremie bovendien nog meer dan f 200,— betaalden. In een dergelijk geval mocht worden afgetrokken wegens pensioensbijdrage 7 % van f 9000,— of f 630,— benevens f 200,— verzekeringspremie. Het maximum van den geheelen aftrek bedraagt thans f 800,—, zoodat in enkele gevallen inderdaad minder zal mogen worden afgetrokken, maar voor de groote groep belastingplichtigen niet-ambtenaren, voor wie vroeger slechts 5 % van het inkomen met een maximum van f 200,— in aftrek werd toegelaten, zal een aanzienlijk hooger bedrag dan vroeger worden afgetrokken.

Het bovenstaande samenvattende, kan men de vraag stellen, of het bekende Regeeringsrondschrijven niet eenigszins oppervlakkig over de kwestie heenglijdt, en of het niet meer aanbeveling zou hebben verdiend, dat de Regeering zou hebben volstaan met de aandacht te vestigen op alle de hier besproken factoren, het verder aan de autonome gemeenschappen overlatende, na te gaan, of op grond daarvan een vermeerdering van opbrengst der opcentenheffing uit de nieuwe inkomstenbelasting zou kunnen worden verwacht. De Regeering zou dan voorts de aandacht hebben kunnen vestigen op het minder wenschelijke van verzwaring van den belastingdruk en aan de autonome gemeenschappen in overweging hebben kunnen geven, de door haar eventueel berekende vermeerdering van opbrengst te compenseeren door een verlaging van het aantal opcenten. Zoodanige handelwijze zou naar het voorkomt meer in overeenstemming zijn geweest met de decentralisatiegedachte dan de thans gevolgde gedragslijn.

MR. L. F. ENGELKES-NIX.

1230	23,40	29,02	26,—	3,02	13	11	1550	29,80	36,95	36,50	0,45	2	22
1240	23,60	29,26	26,—	3,26	14	10	1560	30,—	37,20	36,50	0,70	2	22
1250	23,80	29,51	27,50	2,01	8	16	1570	30,20	37,45	36,50	0,95	3	21
1260	24,—	29,76	27,50	2,26	9	15	1580	30,40	37,70	36,50	1,20	4	20
1270	24,20	30,01	27,50	2,51	10	14	1590	30,60	37,95	36,50	1,45	5	19
1280	24,40	30,26	27,50	2,76	11	13							
1290	24,60	30,50	27,50	3,—	12	12	1600	30,80	38,19	38,—	0,19	1	23
							1610	31,—	38,44	38,—	0,44	1	23
1300	24,80	30,75	29,—	1,75	7	17	1602	31,20	38,69	38,—	0,69	2	22
1310	25,—	31,—	29,—	2,—	8	16	1630	31,40	38,94	38,—	0,94	3	21
1320	25,20	31,25	29,—	2,25	9	15	1640	31,60	39,18	38,—	0,18	4	20
1330	25,40	31,50	29,—	2,50	10	14	1650	31,80	39,43	39,50	0,07	0	24
1340	25,60	31,74	29,—	2,74	11	13	1660	32,—	39,68	39,50	0,18	1	23
1350	25,80	31,99	30,50	1,49	6	18	1670	32,20	39,93	39,50	0,43	1	23
1360	26,—	32,24	30,50	1,74	7	17	1680	32,40	40,18	39,50	0,68	2	22
1370	26,20	32,49	30,50	1,99	8	16	1690	32,60	40,42	39,50	0,92	3	21
1380	26,40	32,74	30,50	2,24	8	16							
1390	26,60	32,98	30,50	2,48	9	15	1700	32,80	40,67	41,—	0,33	-1	25
							1710	33,—	40,92	41,—	0,08	0	24
1400	26,80	33,23	32,—	1,23	5	19	1720	33,20	41,17	41,—	0,17	1	23
1410	27,—	33,48	32,—	1,48	5	19	1730	33,40	41,42	41,—	0,42	1	23
1420	27,20	33,73	32,—	1,73	6	18	1740	33,60	41,66	41,—	0,66	2	22
1430	27,40	33,98	32,—	1,98	7	17	1750	33,80	41,91	42,50	0,59	-2	26
1440	27,60	34,22	32,—	2,22	8	16	1760	34,—	42,16	42,50	0,34	-1	25
1450	27,80	34,47	33,50	0,97	3	21	1770	34,20	42,41	42,50	0,09	0	24
1460	28,—	34,72	33,50	1,22	4	20	1780	34,40	42,66	42,50	0,16	0	24
1470	28,20	34,97	33,50	1,47	5	19	1790	34,60	42,90	42,50	0,40	1	23
1480	28,40	35,22	33,50	1,72	6	18							
1490	28,60	35,46	33,50	1,96	7	17	1800	34,80	43,15	44,—	0,85	-2	26
							1850	34,80	43,15	45,50	2,35	-7	31
1500	28,80	35,71	35,—	0,71	2	22	1900	37,80	46,87	47,—	0,13	0	24
1510	29,—	35,96	35,—	0,96	3	21	1950	37,80	46,87	48,50	1,63	-4	28
1520	29,20	36,21	35,—	1,21	4	20							
1530	29,40	36,46	35,—	1,46	5	19	2000	40,80	50,59	50,—	0,59	1	23
1540	29,60	36,70	35,—	1,70	6	18	100	43,80	54,31	53,50	0,81	2	22

200	46,80	58,03	57,—	1,03	2	22	5400	160,80	100,30	107,—	2,30	1	23
-----	-------	-------	------	------	---	----	------	--------	--------	-------	------	---	----

200	46,80	58,03	57,—	1,03	2	22	5400	160,80	199,39	197,—	2,39	1	23
300	49,80	61,75	60,50	1,25	3	21	500	165,80	205,59	202,50	3,09	2	22
400	52,80	65,47	64,—	1,47	3	21	600	170,80	211,79	208,—	3,79	2	22
500	55,80	69,19	67,50	1,69	3	21	700	175,80	217,99	213,50	4,49	3	21
600	58,80	72,91	71,—	1,91	3	21	800	180,80	224,19	219,—	5,19	3	21
700	61,80	76,63	74,50	2,13	3	21	900	185,80	230,39	224,50	5,89	3	21
2800	64,80	80,35	78,—	2,35	4	20							
900	67,80	84,09	82,—	2,07	3	21	6000	190,80	236,59	230,—	6,59	3	21
							100	195,80	242,79	236,—	6,79	3	21
3000	70,80	87,79	86,—	1,79	3	21	200	200,80	248,99	242,—	6,99	3	21
100	73,80	91,51	90,—	1,51	2	22	300	205,80	255,19	248,—	7,19	3	21
200	76,80	95,23	94,—	1,23	2	22	400	210,80	261,39	254,—	7,39	4	20
300	79,80	98,95	98,—	0,95	1	23	500	215,80	267,59	260,—	7,59	4	20
400	82,80	102,67	102,—	0,67	1	23	600	220,80	273,79	266,—	7,79	4	20
500	85,80	106,39	106,—	0,39	0	24	700	225,80	279,99	272,—	7,99	4	20
3600	88,80	110,11	110,—	0,11	0	24	800	230,80	286,19	278,—	8,19	4	20
700	92,80	115,07	114,50	0,57	1	23	900	235,80	292,39	284,—	8,39	4	20
800	96,80	120,03	119,—	1,03	1	23							
900	100,80	124,99	123,50	1,49	1	23	7000	240,80	298,59	290,—	8,59	4	20
							100	245,80	304,79	296,—	8,79	4	20
4000	104,80	129,95	128,—	1,95	2	22	200	250,80	310,99	302,—	8,99	4	20
100	108,80	134,91	132,50	2,41	2	22	300	255,80	317,19	308,—	9,19	4	20
200	112,80	139,87	137,—	2,87	3	21	400	260,80	323,39	314,—	9,39	4	20
300	116,80	144,83	141,50	3,33	3	21	500	265,80	329,59	320,—	9,59	4	20
4400	120,80	149,79	146,—	3,79	3	21	600	270,80	335,79	326,—	9,79	4	20
500	124,80	154,75	151,—	3,75	3	21	700	275,80	341,99	332,—	9,99	4	20
600	128,80	159,71	156,—	3,71	3	21	800	280,80	348,19	338,—	10,19	4	20
700	132,80	164,67	161,—	3,67	3	21	900	285,80	354,39	344,—	10,39	4	20
800	136,80	169,63	166,—	3,63	3	21							
900	140,80	174,59	171,—	3,59	3	21	8000	290,80	360,59	350,—	10,59	4	20
							100	295,80	366,79	357,—	9,79	3	21
5000	144,80	179,55	176,—	3,55	2	22	200	300,80	372,99	364,—	8,99	3	21
100	148,80	184,51	181,—	3,51	2	22	300	305,80	379,19	371,—	8,19	3	21
5200	152,80	189,47	186,—	3,47	2	22	8400	310,80	385,39	378,—	7,39	2	22
300	156,80	194,43	191,50	2,93	2	22	500	316,80	392,83	385,—	7,83	2	22
							600	322,80	400,27	392,—	8,27	3	21

700	328,80	407,71	399,—			8,71	3	21	300	547,80	679,27	674,—	527	1	23
800	334,80	415,15	406,—			9,15	3	21	400	554,80	687,95	682,—	5,95	1	23
900	340,80	422,59	413,—			9,59	3	21	500	561,80	696,63	690,—	6,63	1	23
9000	346,80	430,03	420,—			10,03	3	21	600	568,80	705,31	698,—	7,31	1	23
100	352,80	437,47	427,—			10,47	3	21	700	575,80	713,99	706,—	7,99	1	23
200	358,80	444,91	434,—			10,91	3	21	800	582,80	722,67	714,—	8,67	1	23
300	364,80	452,35	441,—			11,35	3	21	900	589,80	731,35	722,—	9,35	2	22
400	370,80	459,79	448,—			11,79	3	21	13000	596,80	740,03	730,—	10,03	2	22
500	376,80	467,23	455,—			12,23	3	21	100	603,80	748,71	738,—	10,71	2	22
600	382,80	474,67	462,—			12,67	3	21	200	610,80	757,39	746,—	11,39	2	22
700	388,80	482,11	469,—			13,11	3	21	300	617,80	766,07	754,—	12,07	2	22
800	394,80	489,55	476,—			13,55	3	21	400	624,80	774,75	762,—	12,75	2	22
900	400,80	496,99	483,—			13,99	3	21	500	631,80	783,43	770,—	13,43	2	22
10000	405,80	504,43	490,—			14,43	4	20	600	638,80	792,11	778,—	14,11	2	22
100	412,80	511,87	498,—			13,87	3	21	700	645,80	800,79	786,—	14,79	2	22
200	418,80	519,31	506,—			13,31	3	21	800	642,80	809,47	794,—	15,47	2	22
300	424,80	526,75	514,—			12,75	3	21	900	659,80	818,15	802,—	16,15	2	22
400	430,80	534,19	522,—			12,19	3	21	14000	666,80	826,83	810,—	16,83	2	22
500	436,80	541,63	530,—			11,63	3	21	100	673,80	835,51	819,—	16,51	2	22
600	442,80	549,07	538,—			11,07	3	21	200	680,80	844,19	828,—	16,19	2	22
700	448,80	556,51	546,—			10,51	2	22	300	687,80	852,87	837,—	15,87	2	22
800	454,80	563,95	554,—			9,95	2	22	400	694,80	861,55	846,—	15,55	2	22
900	460,80	571,39	562,—			9,39	2	22	500	701,80	870,23	855,—	15,23	2	22
11000	466,80	578,83	570,—			8,83	2	22	600	708,80	878,91	864,—	14,91	2	22
100	472,80	586,27	578,—			8,27	2	22	700	715,80	887,59	873,—	14,59	2	22
200	478,80	593,71	586,—			7,71	2	22	800	722,80	896,27	882,—	14,27	2	22
300	484,80	601,15	594,—			7,15	1	23	900	729,80	904,95	891,—	13,95	2	22
400	490,80	608,59	602,—			6,59	1	23	15000	736,80	913,63	900,—	13,63	2	22
500	496,80	616,03	610,—			6,03	1	23	100	743,80	922,31	909,—	13,31	2	22
600	502,80	623,47	618,—			5,47	1	23	200	750,80	930,99	918,—	12,99	2	22
700	508,80	630,91	626,—			4,91	1	23	300	757,80	939,67	927,—	12,67	2	22
800	514,80	638,35	634,—			4,35	1	23	400	764,80	948,35	936,—	12,35	2	22
900	520,80	645,79	642,—			3,79	1	23	500	771,80	957,03	945,—	12,03	2	22
12000	526,80	653,23	650,—			3,23	1	23	600	778,80	965,71	954,—	11,71	2	23
100	533,80	661,91	658,—			3,91	1	23	700	785,80	974,39	963,—	11,39	1	23
200	540,80	670,59	666,—			4,59	1	23	800	792,80	983,07	972,—	11,07	1	23

900	799,80	991,75	981,—			10,75	1	23	500	1066,80	1322,83	1320,—	2,83	0	24
-----	--------	--------	-------	--	--	-------	---	----	-----	---------	---------	--------	------	---	----

200 | 540,80 | 670,59 | 666,— | 4,59 | 1 | 23 | 800 | 792,80 | 983,07 | 972,— | 11,07 | 1 | 23

900	799,80	991,75	981,—	10,75	1	23	500	1066,80	1322,83	1320,—	2,83	0	24
16000	806,80	1000,43	990,—	10,43	1	23	600	1074,80	1332,75	1330,—	2,75	0	24
100	813,80	1009,11	999,—	10,11	1	23	700	1082,80	1342,67	1340,—	2,67	0	24
200	820,80	1017,79	1008,—	9,79	1	23	800	1090,80	1352,59	1350,—	2,59	0	24
300	827,80	1026,47	1017,—	9,47	1	23	900	1098,80	1362,51	1360,—	2,51	0	24
400	834,80	1035,15	1026,—	9,15	1	23	20000	1106,80	1372,43	1370,—	2,43	0	24
500	841,80	1043,83	1035,—	8,83	1	23	100	1114,80	1382,35	1380,—	2,35	0	24
600	848,80	1052,51	1044,—	8,51	1	23	200	1122,80	1392,27	1390,—	2,27	0	24
700	855,80	1061,19	1053,—	8,19	1	23	300	1130,80	1402,19	1400,—	2,19	0	24
800	862,80	1069,87	1062,—	7,87	1	23	400	1138,80	1412,11	1410,—	2,11	0	24
900	869,80	1078,55	1071,—	7,55	1	23	500	1146,80	1422,03	1420,—	2,03	0	24
17000	876,80	1087,23	1080,—	7,23	1	23	600	1154,80	1431,95	1430,—	1,95	0	24
100	883,80	1095,91	1089,—	6,91	1	23	700	1162,80	1441,87	1440,—	1,87	0	24
200	890,80	1104,59	1098,—	6,59	1	23	800	1170,80	1451,79	1450,—	1,79	0	24
300	897,80	1113,27	1107,—	6,27	1	23	900	1178,80	1461,71	1460,—	1,71	0	24
400	904,80	1121,95	1116,—	5,95	1	23	21000	1186,80	1471,63	1470,—	1,63	0	24
500	911,80	1130,63	1125,—	5,63	1	23	100	1194,80	1481,55	1480,—	1,55	0	24
600	918,80	1139,31	1134,—	5,31	1	23	200	1202,80	1491,47	1490,—	1,47	0	24
700	925,80	1147,99	1143,—	4,99	1	23	300	1210,80	1501,39	1500,—	1,39	0	24
800	932,80	1156,67	1152,—	4,67	0	24	400	1218,80	1511,31	1510,—	1,31	0	24
900	939,80	1165,35	1161,—	4,35	0	24	500	1226,80	1521,23	1520,—	1,23	0	24
18000	946,80	1174,03	1170,—	4,03	0	24	600	1234,80	1531,15	1530,—	1,15	0	25
100	954,80	1183,95	1180,—	3,95	0	24	700	1242,80	1541,07	1540,—	1,07	0	24
200	962,80	1193,87	1190,—	3,87	0	24	800	1250,80	1550,99	1550,—	0,99	0	24
300	970,80	1203,79	1200,—	3,79	0	24	900	1258,80	1560,91	1560,—	0,91	0	24
400	978,80	1213,71	1210,—	3,71	0	24	22000	1266,80	1570,83	1570,—	0,83	0	24
500	986,80	1223,63	1220,—	3,63	0	24	100	1274,80	1580,75	1581,—	0,25	0	24
600	994,80	1233,55	1230,—	3,55	0	24	200	1282,80	1590,67	1592,—	1,33	0	24
700	1002,80	1243,47	1240,—	3,47	0	24	300	1290,80	1600,59	1603,—	2,41	0	24
800	1010,80	1253,39	1250,—	3,39	0	24	400	1298,80	1610,51	1614,—	3,49	0	24
900	1018,80	1263,31	1260,—	3,31	0	24	500	1306,80	1620,43	1625,—	4,57	0	24
19000	1026,80	1273,23	1270,—	3,23	0	24	600	1314,80	1630,35	1636,—	5,65	0	24
100	1034,80	1283,15	1280,—	3,15	0	24	700	1322,80	1640,27	1647,—	6,73	—1	25
200	1042,80	1293,07	1290,—	3,07	0	24	800	1330,80	1650,19	1658,—	7,81	—1	25
300	1050,80	1302,99	1300,—	2,99	0	24	900	1338,80	1660,11	1669,—	8,89	—1	25
400	1058,80	1312,91	1310,—	2,91	0	24	23000	1346,80	1670,03	1680,—	9,97	—1	25

100	1354,80	1679,95	1691,—	11,05	—	—1	25	700	1669,80	2070,55	2094,—	23,45	—1	25
200	1362,80	1689,87	1702,—	12,13	—	—1	25	800	1678,80	2081,71	2106,—	24,29	—1	25
300	1370,80	1699,79	1713,—	13,21	—	—1	25	900	1687,80	2092,87	2118,—	25,13	—2	26
400	1378,80	1709,71	1724,—	14,29	—	—1	25	27000	1696,80	2104,03	2130,—	25,97	—2	26
500	1386,80	1719,63	1735,—	15,37	—	—1	25	100	1705,80	2115,19	2142,—	26,81	—2	26
600	1394,80	1729,55	1746,—	16,45	—	—1	25	200	1714,80	2126,35	2154,—	27,65	—2	26
700	1402,80	1739,47	1757,—	17,53	—	—1	25	300	1723,80	2137,51	2166,—	28,49	—2	26
800	1410,80	1749,39	1768,—	18,61	—	—1	25	400	1732,80	2148,67	2178,—	29,33	—2	26
900	1418,80	1759,31	1779,—	19,69	—	—1	25	500	1741,80	2159,83	2190,—	30,17	—2	26
24000	1426,80	1769,23	1790,—	20,77	—	—1	25	600	1750,80	2170,99	2202,—	31,01	—2	26
100	1435,80	1780,39	1801,—	20,61	—	—1	25	700	1759,80	2182,15	2214,—	31,85	—2	26
200	1444,80	1791,55	1812,—	20,45	—	—1	25	800	1768,80	2193,31	2226,—	32,69	—2	26
300	1453,80	1802,71	1823,—	20,29	—	—1	25	900	1777,50	2204,47	2238,—	33,53	—2	26
400	1462,80	1813,87	1835,—	20,13	—	—1	25	28000	1786,80	2215,63	2250,—	34,37	—2	26
500	1471,80	1825,03	1845,—	19,97	—	—1	25	100	1795,80	2226,79	2262,—	35,21	—2	26
600	1480,80	1836,19	1856,—	19,81	—	—1	25	200	1804,80	2237,95	2274,—	36,05	—2	26
700	1489,80	1847,35	1867,—	19,65	—	—1	25	300	1813,80	2249,11	2286,—	36,89	—2	26
800	1498,80	1858,51	1878,—	19,49	—	—1	25	400	1822,80	2260,27	2298,—	37,73	—2	26
900	1507,80	1869,67	1889,—	19,33	—	—1	25	500	1831,80	2271,43	2310,—	38,57	—2	26
25000	1516,80	1880,83	1900,—	19,17	—	—1	25	600	1840,80	2282,59	2322,—	39,41	—2	26
100	1525,80	1891,99	1911,—	19,01	—	—1	25	700	1849,80	2293,75	2334,—	40,25	—2	26
200	1534,80	1903,15	1922,—	18,85	—	—1	25	800	1858,80	2304,91	2346,—	41,09	—2	26
300	1543,80	1914,31	1933,—	18,69	—	—1	25	900	1867,80	2316,07	2358,—	41,93	—2	26
400	1552,80	1925,47	1944,—	18,53	—	—1	25	29000	1876,80	2327,23	2270,—	42,77	—2	26
500	1561,80	1936,63	1955,—	18,37	—	—1	25	100	1885,80	2338,39	2382,—	43,61	—2	26
600	1570,80	1947,79	1966,—	18,21	—	—1	25	200	1894,80	2349,55	2394,—	44,45	—2	26
700	1579,80	1958,95	1977,—	18,05	—	—1	25	300	1903,80	2360,71	2406,—	45,29	—2	26
800	1588,80	1970,11	1988,—	17,89	—	—1	25	400	1912,80	2371,87	2418,—	46,13	—2	26
900	1597,80	1981,27	1999,—	17,73	—	—1	25	500	1921,80	2383,03	2430,—	46,97	—2	26
26000	1606,80	1992,43	2010,—	17,57	—	—1	25	600	1930,80	2394,19	2442,—	47,81	—2	26
100	1615,80	2003,59	2022,—	18,41	—	—1	25	700	1939,80	2405,35	2454,—	48,65	—3	27
200	1624,80	2014,75	2034,—	19,25	—	—1	25	800	1948,80	2416,51	2466,—	49,49	—3	27
300	1633,80	2025,91	2046,—	20,29	—	—1	25	900	1957,80	2427,67	2478,—	50,33	—3	27
400	1642,80	2037,07	2058,—	20,93	—	—1	25	30.000	1966,80	2438,83	2490,—	51,17	—3	27
500	1651,80	2048,23	2070,—	21,77	—	—1	25							
600	1660,80	2059,39	2082,—	22,61	—	—1	25							

Om
en
(Ge
In
Col
ont
voo
hav
de
han
f 2
bep
inke
last
aan
V
in
opc
hee
ven
sch
nav

Decentraliana.

Opcenten Landsinkomstenbelasting in verband met de nieuwe ordonnantie op de Landsinkomstenbelasting (Stbl. 1932 No. 111).

Omtrent bovenbedoeld onderwerp schrijven B. en W. van Bandoeng aan den stadsgemeenteraad (Gem. blad No. 21/1932) als volgt:

In de toelichting op Onderdeel 16 is door ons College medegedeeld, dat bij de raming van de ontvangsten Opcenten Landsinkomstenbelasting voorloopig moest worden uitgegaan van de handhaving der 20 opcenten, omdat dit aantal nog in de gemeentelijke verordening vermeld staat. Een handhaving van de 20 opcenten (raming f 240.000,—) beteekent echter in verband met het bepaalde in de nieuwe ordonnantie op de Landsinkomstenbelasting (Stbl. 1932 No. 111) een belastingverhoging, zooals hieronder zal worden aangetoond.

Waar de ordonnantie, vervat in Stbl. 111/1932, in verschillende opzichten van invloed is op de opcentenheffingen der autonome gemeenschappen, heeft de Regeering dd. 25 Juli jl. een rondschriven doen uitgaan aan de Raden dier gemeenschappen om de aandacht te vestigen op het navolgende:

De insmelting van de over de belastingjaren 1927 t/m 1930 geheven 24 Landsopcenten op de inkomstenbelasting in het tarief van de ordonnantie op de inkomstenbelasting-1932 heeft ten gevolge, dat de krachtens de vigeerende herziene ordonnantie op de inkomstenbelasting-1920 verschuldigde hoofdsommen met ongeveer een vierde gedeelte worden verhoogd. Bij handhaving van het aantal opcenten, dat in de bestaande locale opcentenverordeningen is vastgesteld, zal derhalve de opbrengst van die heffingen automatisch ongeveer 25% stijgen.

De besturen der openbare gemeenschappen, die opcenten op de Landsinkomstenbelasting heffen, zullen daarom met ingang van 1 Januari 1933 tot een verlaging van het getal der opcenten dienen over te gaan. Tenzij er bijzondere omstandigheden aanwezig zijn, die een kleinere verlaging bepaaldelijk motiveeren, ware het aantal der thans geheven wordende opcenten te verlagen met een gedeelte daarvan, waardoor onder vigueur van de nieuwe ordonnantie een ongeveer gelijke opbrengst wordt gewaarborgd als zonder wijziging van het tarief der Landsinkomstenbelasting zou zijn verkregen.

Nadrukkelijk wenscht de Regeering hierbij onder de aandacht te zien gebracht, dat verlaging van het getal opcenten met minder dan

een vijfde gedeelte of wel behoud van het thans geheven aantal opcenten, teneinde daarmede de kortingen op de Landsuitkeeringen te compenseeren, bij Haar als regel ernstige bezwaren zal ontmoeten.

Een oppervlakkige vergelijking van de aanslagen krachtens de vroegere en de komende l. B. had B. en W. reeds tot de overtuiging gebracht, dat een vermindering met 1/5 van het aantal opcenten, m. a. w. een terugvallen van 20 tot 16 opcenten een vermindering van de opbrengst uit dezen hoofde van de belasting zou brengen over alle aanslagen tot f 24.000,—.

Een berekening op 17 % uitgevoerd, leidde tot het resultaat, dat over aanslagen tot en met een jaarlijksche inkomste van f 1300,— 's jaars de gemeente *per aanslag* nog van 3 tot 28 ct. per jaar minder zou ontvangen. Daarboven van f 0,08 tot f 0,34 meer voor aanslagen over inkomens tusschen f 1400,— en f 2000,—. Opklim-mend boven f 2000,— zou de meer-ontvangst per aanslag bij 17 opcenten *per jaar* bedragen het bedrag in ondervolgende lijstje in kolom 2 aangegeven. In kolom 3 is vermeld wat *minder* per aanslag zou worden ontvangen, indien teruggevallen zou worden tot 16 opcenten.

Belastbare som	Meer bij 17 opc.	Minder bij 16 opc.	Verschil tusschen 2 en 3	2 × kolom 4	Totaal kolom 2 en 4	Nieuwe l. B. lager dan voorheen
1	2	3	4	5	6	7
3000	0,46	0,40	0,86	1,72	1,32	1,79
4000	0,80	0,48	1,28	2,56	2,08	1,95
5000	0,96	0,80	1,76	3,52	2,72	3,55
6000	0,94	1,36	2,30	4,60	3,24	6,59
7000	1,34	1,56	2,90	5,80	4,24	8,59
8000	1,34	2,16	3,50	7,—	4,84	10,59
9000	2,04	2,16	4,20	8,40	6,24	10,03
10000	1,94	2,96	4,90	9,80	6,84	14,43
12000	5,14	1,36	6,50	13,—	11,64	3,23
14000	4,34	3,76	8,10	16,20	12,44	16,83
16000	5,69	2,96	8,65	17,30	14,34	10,43
20000	11,54	2,16	13,70	27,40	25,24	2,43
23000	16,24	0,56	16,80	33,60	33,04	+ 10,03

Uit vorenstaand overzicht blijkt wel, dat een vermindering met 4 opcenten over geheele linie (van inkomens van f 630,— de laagste eenheid, waar de gemeente gaat heffen, tot boven f 23.000,—) een mindere ontvangst per aanslag zou beteekenen.

Bij keuze van 17% wordt ten aanzien van inkomens van f 1400,— t/m f 23.000,— een af-

ronding naar boven bereikt in stede van het omgekeerde; meer niet!

Voor inkomens f 1400,— 's jaars zou de gemeente *zelfs* bij een heffing van 17 opcenten toch nog altijd minder ontvangen dan bij de 20%-heffing over de aanslagen ingevolge de I. B.-heffing 1920,

Zou men op grond van het vorenstaande kunnen veronderstellen, dat 17 opcenten op de nieuwe heffing ongeveer dezelfde uitkomst zullen geven als de 20% geheven van de thans geldende I. B., dan zou die aanname tenslotte toch nog onjuist zijn, waarop terecht de aandacht gevestigd is in een over hetzelfde onderwerp handelend gemeentebblad van Pekalongan. Aan dit gemeentebblad is het volgende ontleend:

Het zoo gevormde beeld is niet volledig, als men de veranderingen in den verwanten-aftrek buiten beschouwing laat. Volgens de oude ordonnantie wordt de *aanslag* verminderd met 3% voor elken bloed- of aanverwant in de rechte linie van den belastingplichtige, die geheel te zijnen laste komt. De nieuwe ordonnantie vermindert wegens dezelfde reden het *zuiver inkomen* met een bepaald bedrag en verhoogt den geheelen aftrek met 25%, als het aantal verwanten meer dan 4 bedraagt. Terwijl bij de vigeerende ordonnantie de verwanten-aftrek niet het gevolg heeft, dat aangeslagen wordt in een lagere klasse, zal dit onder de nieuwe ordonnantie herhaaldelijk voorkomen, zoodat dan ook de aanslag naar een lager tarief berekend wordt. In de Memorie van Toelichting (pagina 39) schat de Regeering den verwanten-aftrek op 5%, zoodat deze in vergelijking met de vigeerende regeling met 2% per kind is verhoogd.

De beschouwingen en cijfers in de Memorie van Toelichting hebben uiteraard betrekking op de belasting over geheel Nederlandsch-Indië. Voor deze Gemeente vallen er buiten, volgens de bestaande verordening, de inkomens beneden f 1.500,—, terwijl er slechts 5 belastingplichtigen met een belastbaar inkomen boven f 18.000,— zijn. De mogelijkheid bestaat, dat binnen een zoo beperkt gebied de gevolgen van de nieuwe ordonnantie anders zijn dan voor het geheele Land. Daarom is, met welwillende medewerking van den Inspecteur van Financiën, gepoogd die gevolgen voor de gemeente eenigszins nauwkeurig te bepalen.

Onder de bij dit agendapunt ter visie gelegde stukken bevindt zich een staat, waarop voorkomen alle aanslagen in de Landsinkomstenbelasting voor 1932 binnen deze gemeente, verdeeld in inkomensgroepen met f 100,— stijging, en met opgave van het

aantal verwanten. Dit geeft een totaal aan hoofdsommen der aanslagen zonder 24 opcenten voor het Land van f 70.808,25, waarvan 20 opcenten bedraagt f 14.161,—.

Berekent men den aanslag volgens de nieuwe ordonnantie, met gebruikmaking van dezelfde gegevens, dan is het totaal f 82.022,50. Wil de gemeente hetzelfde bedrag ontvangen, dan zal het aantal opcenten moeten bedragen $\frac{14161}{820.225} = 17.26$.

Uit de berekening van Pekalongan, in welke gemeente de minimum-grens van opcenten-heffing ligt bij inkomens van f 1500,— (in Bandoeng reeds bij f 630,— 's jaars!) is het duidelijk, dat ook in dit opzicht een teruggaan tot 17 opcenten, vooral in deze tijden dat vrijwel alle ontvangsten toch al dalen, niet verantwoord moet worden geacht. Als Pekalongan komt tot een berekend heffingspercentage van 17.26, zal dat voor Bandoeng dus hooger liggen, zoodat 18% voor deze gemeente — wil men op ongeveer gelijk niveau met het vroegere blijven — het verdedigbare percentage moet worden geacht.

Zooals kolommen 6 en 7 van het boven geproduceerde staatje uitwijzen, zal het meerdere wat dan van aanslagen van f 3000,— tot en met f 20 000,— aan gemeentelijke opcenten moet worden opgebracht, in algemeenen zin blijven beneden hetgeen de L. I. B. 1932 lager is dan de L. I. B. 1930 + 24 opcenten.

Voor de aanslagen beneden f 3000,— moge ondervolgend staatje dienen:

Inkomen	Vershil nieuw tarief zonder opcenten met oud tarief + 24 Gouv Opcenten	Vershil nieuw tarief + 18 opcenten met oud tarief + 24 Opc. Land + 20 Gemeente
1	2	3
630,—	2,38	2,56
640,—	2,38	2,54
650,—	2,38	2,54
700,—	2,37	2,50
750,—	2,36	2,47
800,—	2,35	2,43
850,—	2,34	2,40
900,—	2,33	2,36
950,—	2,32	2,33
1000,—	2,31	2,31
1050,—	2,30	2,26
1100,—	2,29	2,22
1150,—	2,28	2,19
1200,—	2,27	2,15
1300,—	1,75	1,29

Inkomen	Vershil nieuw tarief zonder op- centen met oud tarief + 24 Gouv. Opcenten	Vershil nieuw tarief + 18 op- centen met oud tarief + 24 Opc. Land + 20 Gemeente
1	2	3
1400,—	1,23	0,83
1500,—	0,71	0,17
1600,—	0,19	+ 0,49
1700,—	+ 0,33	+ 1,15
1800,—	+ 0,85	+ 1,81
1900,—	+ 0,13	+ 0,23
2000,—	0,59	+ 0,25
2800,—	2,35	1,27
3000,—	0,11	0,47

Uit dit staatje blijkt het volgende:

- a. over inkomens van f 630,— tot f 1000,— heeft bij een 18% heffing op het tarief behalve de Landsvermindering in kolom 2 nog een lichte vermindering plaats in gemeentelijken aanslag;
- b. boven f 1000,— en daarboven wordt enkele centen per aanslag geknabbeld op het voordeel dat voor deze inkomens in de nieuwe L. I. B. is gelegen dan wel zal een heele kleine fractie meer moeten worden betaald dan vroeger, dit laatste meestal verband houdend met de wijziging der progressie in de nieuwe L. I. B.-ordonnantie.

Uit het vorenstaande kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- A. Een vermindering met 1/5 der gemeentelijke opcenten, i.o. van 20 tot 16, moet veel te ruim worden geacht.
- B. Een teruggaan tot 17%, berekend over dezelfde hoofdsommen als voorheen, leidt tot een afronding naar boven in de groepen boven f 1400,— inkomen, niet meer! — daar beneden zou voor een belangrijk deel minder ontvangen worden dan tot dusver.
- C. Wordt echter rekening gehouden met den nieuwen verwanten-aftrek (zie Pekalongan), dan blijkt, dat 17% zelfs voor de groepen boven f 1400,— inkomen onvoldoende is. Daarmede rekening houdend komt Pekalongan tot 17.26%.
- D. Dit percentage is voor Bandoeng te laag, aangezien Bandoeng de aanslagen laat aanvangen bij belastbare inkomens van f 630,— 's jaars.
- E. Zoodat en uit hoofde van C, maar nog meer om de reden ad. D vermeld, veilig kan worden aangenomen, dat wil Bandoeng met zijn

heffing op ongeveer gelijk niveau blijven als vroeger, het heffingspercentage 18 gekozen zal moeten worden.

F. Waartegen — zooals uit de t.v. geproduceerde cijferreeksen blijkt — ook geen bedenking kan bestaan van de zijde der belastingopbrengenden.

G. Zoodat tenslotte 18% het redelijke en volkomen gerechtvaardigde percentage kan worden geacht.

Bij de opstelling van vorenstaande berekeningen, werd voorloopig opzettelijk buiten beschouwing gelaten de volgende opmerking van de Regeering in bovenaangehaald Rondschrijven van 25 Juli 1932.

Aangezien de termijn, binnen welke verlofgangers nog als inwoners in Nederlandsch-Indië worden aangemerkt, in de nieuwe ordonnantie is verlengd van 6 maanden tot één jaar (vgl. artikel 1, lid 2, letter a) en dergelijke personen krachtens artikel 41, lid 2, dier ordonnantie geacht moeten worden te wonen ter plaatse, waar zij laatstelijk gewoond hebben, zal hieruit voor de autonome gemeenschappen een niet onbelangrijke vermeerdering van belastingopbrengst voortvloeien, met welk feit bij de overweging van de hoogerbedoelde vermindering van opcenten ware rekening te houden.

Het wil Burgemeester en Wethouders voorkomen, dat dit laatste voordeel voor de autonome gemeenschappen niet mag worden gekoppeld aan het verlangen om de opcenten op de L. I. B. terug te brengen.

Wordt het juist geacht den termijn van verlof, waarbinnen men aan de Indische Schatkist zijn belasting verschuldigd blijft, te verlengen (en een ieder zal zulks toejuichen), dan is het even rationeel, dat de autonome gemeenschap waar t.v. die verlofganger woonde, daar haar opcenten over ontvangt.

Ware de heffingsgrondslag niet veranderd, dan zou er niet aan gedacht zijn de meer-opbrengst uit dezen hoofd (die bovendien kwalijk te schatten is) te doen strekken tot vermindering der door de andere belastingschuldigen opgebrachte opcenten. De meer-opbrengst zou zijn opgevat als een welkome versterking der middelen ten laste van gansch niet onrechtvaardig nieuw aangeslagenen, waarvan de vroeger reeds aangeslagenen hoogstens mede de vruchten plukken in den vorm van versteviging der financiële vermogens van het ressort hunner inwoning.

Uit de geheele behandeling van zaken blijkt ook niet, dat de Regeering zich bij de vaststelling der nieuwe belastingpercentages ook maar in iets heeft laten leiden door de verhoogde opbrengst der L. I. B. wegens den aanslag van meer verlofgangers dan tot dusver.

Het komt dan ook voor, dat de Stads gemeente Bandoeng, die versterking van middelen dringend gebruiken kan, deze inkomsten voor zichzelf behouden kan en in de gegeven omstandigheden behouden moet — en daarvan niet individueel behoefte te doen profiteren de van dit gemeentelijk voordeel geen nadeel hebbende overige belastingplichtigen.

Waar de meer-opbrengst der belasting uit dezen hoofde bovendien niet te taxeren valt, zou het ook buitengewoon moeilijk zijn die uit te drukken in een percentage (gedeelte daarvan?), waarmee de opcenten zouden kunnen dalen. Hoogstens zou die te verwachten meer-opbrengst, indien er overigens termen zouden zijn om een daling in opcenten aan te brengen, kunnen dienen om het heffingspercentage naar beneden in plaats van naar boven af te ronden. Meer waarde ware aan deze factor nimmer toe te kennen. Op te merken valt, dat ook de Regeering aan de meer-opbrengst in kwestie, slechts een nevenwaarde in de overwegingen tot verlaging schijnt te willen zien toegekend.

Zooals t.v. verdedigd, zal Uw Raad naar de meening van ons College het best doen deze nevenoverweging om tot daling van opcenten te geraken, geheel buiten beschouwing te laten en *zich te houden aan de uitkomst, waartoe de bovenvermelde berekeningen voerden, t.w. een daling tot ten laagste 18%* (vide de hierachter opgenomen ontwerp-verordeningen).

Een vermindering van het aantal opcenten tot 18 brengt mede de noodzaak om de in de ontwerp-begroting geraamde opbrengst opcenten L. I. B. ad. f 240.000,— te verminderen tot f 220.000,—.

Voordracht vernietiging raadsbesluit 9 November 1932. (art 36 en 144 S. G. O.)

Blijkens Gemeentebld No. 23/1932 heeft de Burgemeester van Bandoeng een raadsbesluit tot restitutie van een bedrag van f 39,30 aan de Schoolvereniging van het Indo-Europeesch Verbond te Bandoeng wegens te veel betaalde watergelden ter vernietiging voorgedragen wegens strijd met het algemeen belang.

Aan zijn aan het College van Gedeputeerden van de Provincie West-Java ddo. 12 November 1932 No. 9916/32 gericht schrijven ontleenen wij het onderstaande.

Tengevolge van (door den dienst der gemeentelijke waterleiding in de maanden Juli en Augustus j.l. geconstateerde) ondergrondse lekkages in de perceelleiding van de Kweekschool der Schoolvereniging van het Indo-Europeesch Verbond te Bandoeng, gelegen aan de Papandajanlaan, was een zekere hoeveelheid water (te stellen op ongeveer 224 m³) onbenut weggevoeld.

Het schoolbestuur was van meening, dat dit weggevoelde water door de vereeniging niet betaald behoefde te worden, en heeft danook, na ter voorkoming van een waterafsnijding de geheele rekening te hebben voldaan, terzake een verzoek om restitutie ingediend. In antwoord op deze reclame is namens mij op 1 September j.l. aan verzoekers medegedeeld (zie het in het als bijlage I hierbij gevoegde Gemeentebld 1932 No. 20 opgenomen schrijven) dat:

- 1e. reglementair het door den watermeter als afgetapt aangegeven en op de kwitantie vermelde aantal m³ bindend is voor den aangeslotene;
- 2e. hoewel onlangs besloten werd van dit voorschrift niet meer af te wijken, nog dezen keer voor het laatst, uit overweging, dat een vorige maal wegens lekkage ook reductie aan de schoolvereniging was verleend, bij wijze van uitzondering de helft van het verbruik over de maanden Juli en Augustus boven het normale kwantum ad f 39,30 zou worden kwijtgescholden. ¹⁾

Rekestranten namen met deze aan hunne vereeniging verleende vrijgevigheid geen genoegen en wendden zich bij schrijven van 21 October j.l. tot den Raad met het verzoek om alsnog restitutie te willen verleen van het niet teruggegeven gedeelte van het naar hun meening ten onrechte betaalde bedrag en wel op de overwegingen, dat:

- a. de in mijn schrijven van 1 September 1932 aan artikel 12 lid 4 der Verordening Waterverstrekking Bandoeng gegeven interpretatie nieuw is en geheel afwijkt van de sedert jarenlang bij den dienst der waterleiding gegolden hebbende regeling n.l. dat bij ondergrondse lekkages in perceelleidingen, welke door den aangeslotene niet of niet onmiddellijk waren te constateeren, aan den betrokken waterverbruiker slechts in rekening gebracht werd het normale verbruik, afgeleid uit het verbruik over de voorafgaande

¹⁾ Tot voor eenigen tijd werd aan artikel 12 lid 4 der Verordening Waterverstrekking een onjuiste toepassing gegeven, welke vermoedelijk afkomstig was van een vorig bewind. Deze onjuiste toepassing is toen door mij vervangen door de m.i. juiste.

Ten einde den overgang naar de strengere toepassing echter eenigszins soepel te maken, werd de mogelijkheid opengelaten, om in de eerste maanden in enkele daarvoor in aanmerking komende gevallen, slechts een gedeeltelijke betaling van het door ondergrondse lekkages weggevoeld water te vragen. Deze soepele maatregel is op de Schoolvereniging toegepast.

Thans — en dit is de aanleiding geweest tot dit schrijven — heeft de Raad besloten de vroeger aan artikel 12 lid 4 der Verordening gegeven onjuiste interpretatie wederom toe te passen.

- 3 à 6 maanden, c. q. over de volgende 3 à 6 maanden;
- b. artikel 12 lid 4 van de sub *a* aangehaalde verordening slechts aangeeft, dat de door den watermeter als „afgetapt” aangegeven hoeveelheid water bindend is voor den aangeslotene, terwijl door een lek weggevoeid water niet als „afgetapt water” kan worden beschouwd;
 - c. de door mij aangegeven nieuwe gedragslijn vooral de huurders van woningen op ernstige wijze zal benadeelen bij ondergrondsche lekkages, welke niet dadelijk door hen zijn opgemerkt;
 - d. volgens artikel 8 der Verordening Waterversprekking (bedoeld is vermoedelijk de Tariefverordening Waterversprekking Bandoeng) de perceelleidingen onder het rechtstreeksch toezicht staan van den Directeur der Waterleiding;
 - e. zelfs wanneer de aangeslotene dagelijks de hoofdkraan afsluit of dagelijks den meterstand opneemt, er in den tijd, gedurende welke de kraan voor dagelijksch gebruik moet openstaan, toch nog water noodeloos zal wegvloeien;
 - f. het water bijzonder agressief is, zoodat de perceelleidingen meer dan normaal van het leidingwater hebben te lijden.

In hun Gemeenteblad 1932 No. 20 hebben Burmeester en Wethouders tegenover de door rekestranten aangevoerde gronden gesteld, dat:

- a. behalve het feit, dat de redactie van de Verordening een scherpere toepassing *eischte*, de voorheen gevolgde gedragslijn niet langer gehandhaafd kon worden, omdat:
 - 1e. de financieele toestand der gemeente die te voren gevolgde mildere toepassing niet langer gedooft;
 - 2e. de milde toepassing de zorgeloosheid van aangeslotenen in de hand werkt;
 - 3e. de administratie met noodeloozen arbeid wordt belast;
 - 4e. de vroeger aan het artikellid gegeven toepassing in de practijk tot moeilijkheden aanleiding geeft, waar de beslissing uiteraard moet worden overgelaten aan het subjectief inzicht van den beslissenden ambtenaar;
- b. ook in verband met de overige leden van artikel 12 onder „afgetapt” niets anders kan worden verstaan, dan de door den meter *geregistreerde* hoeveelheid water;
- c. deze door den meter geregistreerde hoeveelheid water, uiteraard behoudens in geval de meter defect is, bindend moet zijn voor den aangeslotene, aangezien het Waterleidingbedrijf geenerlei verantwoordelijkheid draagt

voor de perceelleiding, die ingevolge artikel 8 der „Tariefverordening Waterversprekking Bandoeng” vanwege den eigenaar van het betrokken perceel in goeden staat moet worden onderhouden;

- d. in het onderhavige geval het argument betreffende het agressieve water in casu bovendien niet ter plaatse is, daar aan de kweekschool geen bronwater, doch artesisch water verstrekt wordt;
- e. alle andere door rekestranten aangevoerde argumenten niet ter zake dienen, zoodat zij gevoegelijk buiten bespreking kunnen blijven.

Op grond van bovenstaande overwegingen stelden Burgemeester en Wethouders tenslotte den Raad voor het verzoek van rekestranten niet in te willigen. In de raadsvergadering van 9 November j.l. echter besloot het College de gevraagde restitutie wel te verleenen (zie bijlage II), daarmede *principiële uitspraak gevende, dat de aan het gemeentelijk waterleidingnet aangeslotenen geenerlei verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van het door achter den watermeter aanwezige ondergrondsche lekkages weggevoeide water en uit dien hoofde niet tot vergoeding van dat water verplicht zijn.*

Deze raadsbeslissing beteekent in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, welke nog meer dan anders een op de toekomst gericht beleid eischen, een even ongemotiveerde als gevaarlijke stap; ongemotiveerd, omdat noch de betrekkelijke verordening, noch de billijkheid daartoe heeft gedwongen; gevaarlijk, omdat zij leidt tot uitgaven en derving van inkomsten, welke de stand der gemeentefinanciën thans en ook in de toekomst niet kunnen dragen.

Deze overwegingen, welke hieronder meer uitvoerig zullen worden behandeld, zijn het in hoofdzaak geweest, die mij aanleiding hebben gegeven om aan den Raad mede te deelen, dat het genomen, hier besproken besluit door mij ingevolge artikel 36 leden 2 en 3 der Stadsgemeente-Ordonnantie niet ten uitvoer gebracht zou worden en aan Uw College zou worden doorgezonden met het verzoek om dit bij de Regeering wegens strijd met het algemeen belang ter vernietiging voor te dragen.

Ik moge thans mijn standpunt eenigszins nader toelichting.

Bij Gouvernementsbesluit van 6 April 1926 No. 17 (Javasche Courant 9 April 1926 No. 28 blz. 322) werd door den Gouverneur-Generaal wegens strijd met het algemeen belang vernietigd een besluit van den Gemeenteraad van Semarang *op de overweging alleen, dat dit besluit genomen was in strijd met het bepaalde in artikel 10 van de Verordening tot heffing eener gemeentelijke inkomstenbelasting.* Dit besluit, dat uitgaat van het beginsel, dat strijd tusschen verordening en besluit als zoodanig reeds

een grond voor vernietiging van het raadsbesluit wegens strijd met het algemeen belang oplevert, zou als vanzelf moeten leiden tot vernietiging van het onderhavige besluit van den Stadsgemeenteraad van Bandoeng, waar ook dit besluit zooals door Burgemeester en Wethouders reeds terecht in Gemeenteblad 1932 No. 20 werk medegedeeld, in strijd geacht moet worden met het bepaalde in een gemeentelijke verordening, in casu artikel 12 lid 4 der „Verordening op de waterverstrekking uit de gemeentelijke waterleiding te Bandoeng”. Het is toch naar mijn meening volkomen duidelijk, dat het genoemde artikellid slechts als maatstaf voor de berekening van het door den aangeslotene verschuldigde bedrag aanwijst den watermeterstand; dat aan het woord „afgetapt” in combinatie met de woorden „door den watermeter als aangegeven” slechts mag worden toegekend de beteekenis: „afgetapt of verkregen uit de dienstleiding” 1) en niet zooals eenige raadsleden meenen „afgetapt” of verkregen uit de waterkranen, closets enz., daarmee bedoelende het „benutte water”. Dat deze door mij verdedigde interpretatie van het woord „afgetapt” de meest aannemelijke is, kan *in verband met de omstandigheid, dat de watermeters slechts de hoeveelheid doorgelaten en niet de door aangeslotene benutte hoeveelheid water aanwijzen*, overigens nog blijken uit het feit, dat:

- 1e. artikel 12 lid 1 bepaalt, dat de hoeveelheid *afgetapt* water maandelijks wordt vastgesteld naar de aanwijzingen van een watermeter;
- 2e. artikel 12 lid 3 zegt, dat de opname van het aantal *afgetapte* kubieke meters water in den regel éénmaal in de maand geschiedt.

Sinds het bovenvermelde Gouvernementsbesluit van 6 April 1926 heeft de Regeering echter in 1927 naar aanleiding van een door den Burgemeester van Meester-Cornelis ter vernietiging voorgedragen raadsbesluit, dat strijdig was met het in een gemeente-verordening bepaalde, zich blijkbaar op het standpunt gesteld, dat strijd tusschen raadsbesluit en gemeente-verordening op zich zelf nog niet beteekende strijd met het algemeen belang (men zie Jaarverslag Provincie West-Java 1927 blz. 53 en 54 en Locale Belangen 1928 blz. 590), doch dat het antwoord op de vraag of een zoodanig besluit vernietigd behoorde te worden mede afhankelijk moet worden gesteld van een beoordeeling van de omstandigheden, waaronder het besluit geslagen is en de gevolgen, waartoe dat aanleiding zal geven.

Ofschoon ook dit herzien Regeeringsstandpunt

1) Men zie omtrent de beteekenis van de woorden „perceelleiding” en „dienstleiding” artikel 2 Verordening Waterverstrekking.

mij ter raadszitting van 9 November j.l. bekend was, heb ik ook daarbij niet gearzeld mijn voornemen om vernietiging aan te vragen, bekend te stellen, omdat zelfs, wanneer men strijd tusschen raadsbesluit en verordening geheel *buiten beschouwing zou laten*, de consequenties, die de Raad met dit besluit op zich genomen heeft, zoo evident strijdig zijn met het algemeen belang (i.c. huishoudelijk gemeentebelang, dat — dit is thans wel boven twijfel verheven — onder de uitdrukking „algemeen belang” gerangschikt kan worden) dat m.i. iedere maatregel, die de uitvoering van dat besluit kan voorkomen, gemotiveerd en geoorloofd is.

Het volgende moge dit duidelijk maken.

- I. Ofschoon bij waterleidingbedrijven algemeen wordt toegepast de regel, dat, behoudens het geval van miswijzing van den meter, als geleverd beschouwd wordt het water, dat na door den meter gevloeid te zijn door geabonneerde in zijn perceelleiding wordt ontvangen, is thans door den Raad een met de letter en de geest van de verordening strijdige regeling in het leven geroepen, die tengevolge heeft, dat *door de zorgeloosheid van de aangeslotenen lasten op de gemeente gelegd worden*, die in den tegenwoordigen tijd niet te verdedigen zijn.
- II. Deze lasten toch zijn een rechtstreeksch gevolg van nalatigheid van aangeslotenen, die zich er dagelijks van kunnen overtuigen of hunne perceelleidingen lekken door, na alle kranen afgesloten te hebben, te zien of de watermeter nog doordraait.
- III. De lasten, welke op de gemeente gelegd worden zijn:
 - a. het niet ontvangen van betaling voor weggevoerd water, waarvan de winningskosten f 0,12 per m³ bedragen;
 - b. het eerder dan noodzakelijk is uitgeven van gelden, noodig voor het aanboren van nieuwe waterbronnen.

Deze door het raadsbesluit op de gemeente te leggen lasten zijn — dat is door de practijk beezen — niet gering en zullen niet nalaten een ongunstigen invloed uit te oefenen op den stand der financiën, iets wat vooral in de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet toelaatbaar geacht kan worden. Zooals Uw College uit de hierbij aangeboden ontwerp-begroting 1933 en de daarbij behorende Nota van Aanbieding (Bijlagen III t/m VI) zal kunnen blijken is het Burgemeester en Wethouders reeds voor 1933 niet gelukt op bevredigende wijze de gewone uitgaven in evenwicht te brengen met de gewone ontvangsten,

ondanks het feit, dat voor 1933 nog beschikt is over middelen, die voor 1934 en volgende jaren niet meer ten dienste staan. De toestand der gemeente-financiën is dan ook zoo zeer zorgwekkend, dat niet noodzakelijke vrijgevheden, als thands door den Raad toegestaan, niet te motiveren zijn.

IV. Het is Uw College uit de gevoerde correspondentie omtrent de bronnen, wadoek Siteo Lembang enz. ongetwijfeld bekend, dat de watervoorziening van Bandoeng reeds moeilijkheden heeft ondervonden en dat thans nog niet aan deze zich steeds uitbreidende gemeente het middel toegewezen is om zich het reeds in de naaste toekomst noodige meerdere water te verschaffen. Deze omstandigheid maakt het uiteraard noodzakelijk om, voor zoover dit in de macht ligt van het gemeentebestuur, een onnoodig waterverbruik te voorkomen of te beperken en derden eveneens tot de uiterste zuinigheid te prikkelen. Ter zake is reeds veel bereikt bij Landswoningen, gouvèrnements-gebouwen en andere grootwaterverbruikers. Het thans door den Raad genomen besluit echter neemt dien prikkel weg en sanctionneert de zorgeloosheid der geabonneerden door hen vrij te stellen van de betaling van wel door den watermeter aangewezen doch niet door hen benut water.

V. Het behoeft wel geen betoog, dat niet — hetgeen rekestranten hebben beweerd — aan artikel 8 der „Verordening, bedoeld in de artikelen 4 lid 5, 5 lid 1 en 12 lid 2 van de verordening op de watervrestrekking uit de gemeentelijke waterleiding”, luidende:

„De perceelleidingen moeten vanwege „den eigenaar van het betokken „perceel „in goeden staat worden onderhouden ten „genoegen van den Directeur der Water- „leiding”,

eenige verantwoordelijkheid van de gemeente ontleend kan worden met betrekking tot den toestand van onderhoud der perceelleidingen. Het artikel steunt (men zie den titel der verordening) op artikel 4 lid 5 der Verordening Watervrestrekking, dat luidt als volgt:

„De perceelleidingen, de aanleg en het „onderhoud daarvan, zullen hebben te „voldoen aan bij gemeentelijke veror- „dening vast te stellen voorschriften”.

(Men zie hierbij de artikelen 2 t/m 7 van de Verordening bedoeld in de artikelen 4 lid 5, 5 lid 1 en 12 lid 2 van de Verordening Watervrestrekking).

De beide geciteerde artikelen geven dus aan den Directeur in het belang van het bedrijf een contrôle- en aanwijzingsrecht, doch niet een contrôle-plicht, waarop de aangeslotene

zich ter onttrekking aan zijn uit de verordening voortvloeiende persoonlijke verplichtingen kan beroepen.

VI. De zorgeloosheid van de aangeslotenen mag geen argument zijn om een milde toepassing, als door den Raad bedoeld, te verdedigen, waar zij van gemeentezijde voldoende gewaarschuwd zijn en nog steeds worden. Op de waterleidingkwitanties (zie bijlage VII) is sedert geruimen tijd in roddruk gesteld de clause:

„Het door den watermeter als afge- „tapt aangegeven en op de kwitantie „vermelde aantal kubieke meters is bin- „dend voor den aangeslotene, tenzij binnen 8 dagen geconstateerd, wordt, dat de meter defect is”,

terwijl sinds de scherpere toepassing van artikel 12 lid 4 der Verordening Watervrestrekking op de kwitanties tevens nog gedrukt worden de woorden:

„Bij lekkages wordt geen reductie ver- „leend. Contrôleert daarom zelf regel- „matig Uw meter”

VII. De agressiviteit van het water is een punt dat bij de onderhavige kwestie geheel buiten beschouwing behoort te worden gelaten, omdat de gemeente zich in artikel 8 der Verordening Watervrestrekking gevrijwaard heeft tegen het vergoeden der schade, door leidingwater ontstaan. Deze bepaling vormt als het ware een contractueele voorwaarde, die de aangeslotene bij de aansluiting op het net op zich genomen heeft en het is duidelijk, dat zelfs op morele gronden nimmer van die voorwaarde ontslagen zou kunnen worden degenen, die door eigen nalatigheid de schade aan zich zelf te wijten heeft. Mochten huurders, die door rekestranten in bescherming genomen worden, het slachtoffer worden van het niet voldoen door den eigenaar aan zijn onderhoudsplicht, dan geldt het hier slechts de verhouding tusschen eigenaar en huurder. Uiteraard zal de vraag of de huurder de door hem geleden schade kan verhalen op den verhuurder-eigenaar afhangen van den inhoud van de gesloten huurovereenkomst, waar de gemeente echter geheel buiten staat.

Tenslotte moge hier nog vermelding vinden een vonnis van de Arrondissementsrechtbank te Arnhem, opgenomen in het Weekblad van het Recht 12871, 14 October 1930, waarin genoemd rechtscollege in een soortgelijk geval als het op 9 November j. l. door den Stadsgemeenteraad

1) In het Bandoengsche geval betreft het zelfs niet een stilzwijgende overeenkomst. Zooals boven gezegd is in de Verordening Watervrestrekking (art. 12 lid 4) deze kwestie afdoende geregeld.

van Bandoeng behandelde tot dezelfde conclusies kwam als boven uiteengezet.

Een abonné van de N. V. Arnhemsche Waterleiding Maatschappij weigerde de waterrekening te betalen, zich beroepende op de aanwezigheid van een lek. De rechtbank wees aan de Naamlouze Vennootschap, die den abonné in rechten opriep, de vordering van f 438,50, zijnde het door gedaagde verschuldigde wegens gebruik van 1754 M³ water boven het overeengekomen minimum van 146 M³ toe o. a. op de volgende gronden.

1. bij een overeenkomst als de onderhavige, waarvan de aard medebrengt, dat steeds gebruik wordt gemaakt van een watermeter, moet als een stilzwijgend beding tusschen partijen worden aangenomen 1), dat behoudens het ten deze zich niet voordoende geval, dat die meter zijn taak niet op de juiste wijze mocht blijken te verrichten, door dien meter zal worden vastgesteld, hoeveel water door den leverancier is geleverd en derhalve door den abonné ontvangen, zoomede dat de leverancier gerechtigd zal zijn betaling te vorderen van en de abonné verplicht zal zijn te betalen, de hoeveelheid water, welke door den meter zal worden aangewezen als van de leiding van eerstgenoemde in die van laatstgenoemde en derhalve onder de feitelijke macht van dezen gebracht

2. De vraag derhalve, wat er na het passeeren van den meter verder met dat water is gebeurd, met name of het ten nutte van den abonné heeft gestrekt, dan wel met of zonder zijn schuld nutteloos is weggeloeid, kan op de genoemde verplichting tot betaling van den abonné van geen invloed zijn.

3. Ook dus, waar in de algemeene voorwaarden en het tarief wordt gesproken van gebruik kan daaronder niets anders worden verstaan dan de levering gezien van de zijde van den abonné, te weten het in zijn binnenleiding ontvangen van het door den meter gevloede water.

4. Ten dezen kan niet worden aangenomen, dat, gesteld al dat vast zou staan, dat het water op de door gedaagde genoemde wijze is verloren gegaan, zulks is geschied zonder dat gedaagde te dien aanzien eenig verwijt kon treffen.

5. Op gedaagde toch rustte de verplichting zorg te dragen, dat de hem toebehoorende binnenleiding goed functioneerde, zoodat die leiding niet meer water opnam dan voor een normaal gebruik noodig was

6. Gedaagde had bij de noodige zorg in casu ook zeer zeker kunnen bemerken, dat een abnormale hoeveelheid water door zijn binnenleiding werd opgenomen, n.l. door den meter geregeld te controleeren of te doen controleeren.

7. Het moge waar zijn, dat het publiek in het algemeen in dit opzicht nalatig is en de con-

trôle van den meter overlaat aan het personeel van den leverancier om eerst daardoor te bemerken, dat een abnormale hoeveelheid water werd verbruikt, doch zulks kan niet wegnemen, dat van iederen waterverbruiker in beginsel mag worden verlangd, dat hij zelf geregeld den meterstand controleert of doet controleeren, teneinde na te gaan of zich geen lekken in zijn binnenleiding bevinden;

8. Gedaagde had, door een zoodanige contrôle uit te oefenen, het door hem beweerde euvel reeds spoedig moeten ontdekken, terwijl, nu hij die contrôle naliet, hij de consequentie daarvan, dat door het beweerde lek een abnormaal waterverbruik is ontstaan en hij dit derhalve volgens overeengekomen tarief zal hebben te betalen, heeft te aanvaarden;

9. Van eenige verplichting op eischeres rustende om den meter geregeld te doen controleeren is ten deze niet gebleken, terwijl, al zou het juist zijn, dat zij anders geregeld contrôle deed houden om de drie maanden, zulks den gedaagde niet kon ontheffen van zijn verplichting zelf de noodige contrôle uit te oefenen.

Administratieve Jurisprudentie.

13. B. G. S. 11 October 1932 No. 2733 | A. *Het opleggen van een verplichting tot het doen van aangifte vóór den aanvang van het belastingjaar, is niet geoorloofd. Wijziging van een niet-goedgekeurde verordening.*

De stadsgemeenteraad van Semarang stelde in zijn vergadering van 24 Juni 1932 een vuurwerkbelastingverordening vast, waarin werd bepaald, dat belastingplichtigen gehouden zijn telken jare in de maand December, aan het belastingjaar voorafgaande, aangifte te doen.

Dit systeem ontmoette bij de Regeering ernstige bedenkingen, op grond waarvan de goedkeuring aan de verordening werd geweigerd.

De bezwaren der Regeering werden gemotiveerd als volgt.

Legt men den belastingplichtigen, dat zijn de personen, die op 1 Januari belastingplichtig zijn, de verplichting op in de maand December, voorafgaande aan het belastingjaar, aangifte te doen, bij welke aangifte de belasting tegelijk moet worden betaald, dan beteekent zulks, dat men van deze personen eischt hunne verplichting te voldoen, voordat die plicht zelve ontstaat.

De belastingplicht kan uiteraard niet eerder ontstaan dan met den aanvang van het belastingjaar, waarover de belasting geheven wordt. Eerst op 1 Januari van het belastingjaar kan worden bepaald, of iemand belastingplichtig is, en het is

daarom ongeoorloofd betaling van de belasting te vorderen, vóór bedoeld tijdstip is aangebroken.

Bedoelde vuurwerkbelasting was door den stadsgemeenteraad tevoren reeds vastgesteld bij zijne verordening van 21 Augustus 1931. Ook aan die verordening werd op grond van eenige daartegen gerezen bezwaren door de Regeering de vereischte goedkeuring geweigerd.

Door het gemeentebestuur werden nu twee verordeningen ingediend, beide gedagteekend 24 Juni 1932, waarvan een tot wijziging, overeenkomstig de aanwijzingen der Regeering, van de niet-goedgekeurde verordening van 21 Augustus 1931, en daarnaast een volledige verordening met invoeging van bedoelde wijzigingen.

Naar aanleiding hiervan bracht de Regeering onder de aandacht, dat de tekst van de volledige verordening, zooals uit de toelichtende bescheiden bleek, niet als zoodanig in de vergadering van den stadsgemeenteraad was vastgesteld, zoodat deze niet als een wettige verordening kon worden aangemerkt.

De stadsgemeenteraad had, als dus de Regeering, ten deze twee wegen kunnen kiezen. In de eerste plaats had het college een verordening kunnen vaststellen tot wijziging van de oorspronkelijke verordening van 21 Augustus 1931, waarna, indien bij die wijzigingsverordening aan de tegen de oorspronkelijke verordening gerezen bedenkingen ten volle ware tegemoet gekomen, op beide verordening de goedkeuring had kunnen worden verleend. Een anderen weg had de raad kunnen volgen door de verordening, na insertie van de wijzigingen, in haar geheel opnieuw vast te stellen, onder intrekking van de vorige niet-afgekondigde verordening.

DR. H. J. LEVELT.

Uit den Volksraad.

Wijziging der provincie-, stadsgemeente- en regentschapsordonnantie.

Door Mr. Blaauw is in de jongste Volksraadszitting de in de praktijk noodig gebleken wijzigingen van de provincie-, regentschaps- en stadsgemeente-ordonnanties ter sprake gebracht. Die wijzigingen zijn reeds geruimen tijd geleden door de Regeering aan eene commissie ter bestudering opgedragen en de Heer Blaauw heeft zijn verwondering te kennen gegeven dat het zoo lang moet duren vóórdat de Regeering met die wijzigingen voor den dag komt, die in den grond der zaak voornamelijk technische verbeteringen beteekenen, terwijl de principieele wijzigingen eventueel later bij afzonderlijke verordening kunnen worden voorgebracht.

Zoolang die wijzigingen niet zijn aangebracht, redt men zich wel in de praktijk, maar ten slotte krijgt men hier een loopen achter de feiten aan.

De Heer Blaauw wees op de volgende punten, welke o.m. dringend wijziging behoeven.

Art. 78 lid 2 van de P. O. geeft aan, dat het college van gedeputeerden de voor de medewerking aan ordonnanties en andere algemeene verordeningen noodige verordeningen vaststelt. Een soortgelijke bepaling bestaat ook t. a. v. de werkzaamheden van den prov. raad in art. 63, terwijl in art. 71 uitdrukkelijk verklaard wordt, dat de prov. verordeningen niet verbinden dan wanneer ze behoorlijk zijn afgekondigd, bovendien krijgt men in hetzelfde artikel een regeling van de afkondiging.

Dit alles ontbreekt t. a. v. de verordeningen, die eventueel moeten worden vastgesteld door het college van gedeputeerden.

Mr. Blaauw zeide hieremtrent:

Nu kan men ten aanzien hiervan twee standpunten innemen. Men kan zeggen: waar ten aanzien van de verordening van het college van gedeputeerden niet is geregeld kan dit college zijn gang gaan op de wijze als gedeputeerden dat zelf wenschen, zij kunnen de verordening afkondigen en vaststellen zooals zij dat willen, maar ik geloof niet, dat in de praktijk dit standpunt veel aanhangers zal vinden. Ik vermoed dat daartegenover sterker staat het standpunt, dat, zoolang de afkondiging van deze verordeningen niet is geregeld, van deze bevoegdheid van gedeputeerden nog geen gebruik kan worden gemaakt. De praktijk vraagt op het oogenblik dat de gedeputeerden van zulk een bevoegdheid gebruik maken. Gedeputeerden zitten ter zake met de handen in het haar zij weten niet hoe ze hier te werk moeten gaan. Ik zou de Regeering daarom willen verzoeken, ten aanzien van dit punt vooral zoo spoedig mogelijk een regeling te treffen.

De Adviseur voor Decentralisatie antwoordde hierop, dat de Commissie drie geheel nieuwe ontwerp-ordonnanties aan de Regeering heeft voorgelegd, waarbij de wijzigingen allermint tot technische herzieningen zijn beperkt en de Regeering wenscht aan die voorstellen van de Commissie alle aandacht te besteden en nauwkeurig na te gaan, niet alleen of ze voor invoering vatbaar zijn, maar ook of ze een verbetering van de bestaande voorschriften opleveren in die mate, dat het bestaande daarvoor kan worden prijs gegeven. De Regeering is zich bewust daarmee een daad van groote verantwoordelijkheid te verrichten en wenscht den stap niet overhaast te doen. Nochtans is de Regeering bereid om in afwachting van een algeheele herziening het noodige voor te stellen

om in de meest dringende leemten te voorzien.

Op de vraag of afkondiging van door gedeputeerden in medebestuur vast te stellen verordeningen noodig is, geeft het voorstel der commissie voor herziening geen uitkomst.

De oplossing dat gedeputeerden van de bevoegdheid van art. 78, lid 2 geen gebruik kunnen maken, zoolang de afkondiging niet is geregeld, komt den Adviseur voor de Dec. onhoudbaar voor, omdat art. 78 lid 2 bepaaldelijk een gebod inhoudt. De eerste oplossing zou dus gekozen moeten worden, indien er nog niet een derde mogelijkheid was. Deze wordt geopend door te handelen naar analogie van de Nederlandsche Prov. Wet, waarin het formulier wordt gegeven, zoowel door de Prov. Staten, als door Gedeputeerde staten vastgestelde verordeningen. In afwachting van nadere voorziening schijnt deze weg voorhands de meest voor de hand liggende. Voor de gevallen dat gedeputeerden in medebestuur een verordening hebben vast te stellen, zal dus het formulier van art. 27 der P. O. kunnen gebezigd worden, met de noodige wijzigingen. Deze oplossing vindt wel geen steun in de wet, maar in dezen zin meent de Regeering dat door wetsaanvulling een oplossing is te verkrijgen, terwijl Haar oordeel met in afwachting te handelen alsof zoodanige wijziging reeds ware tot stand gekomen, voorhands de beste weg zal zijn gekozen.

Een tweede kwestie is dat de goedkeuring van besluiten van autonome ressorten (P. O. art. 65, S. O. art. 77, R. O. art. 58) voor zoover goedkeuring door een hogere autoriteit noodig is, wordt geacht verleend te zijn indien binnen zes maanden na den dag waarop het besluit is vastgesteld, door den Gouverneur-Generaal of een ander college geen beslissing is genomen.

Mr. Blaauw merkte hieromtrent op:

Het komt in de praktijk bij herhaling voor, dat de hogere autoriteit, die goedkeuring heeft te verleen van het vaststellen van een dergelijk besluit geen kennis draagt voordat de 6 maanden, die hier genoemd zijn, zijn verstrekken. Men mag hier de vraag stellen: wat moet er in een dergelijk geval gebeuren? Krachtens dit artikel is de aan hogere goedkeuring onderworpen voorziening van rechtswege goedgekeurd, terwijl toch aan den anderen kant de wet niet is nagekomen, omdat de goedkeurende autoriteit van het bestaan zelfs van een dergelijk besluit geen kennis heeft kunnen dragen en dus de wet niet juist heeft toegepast.

Intusschen zegt dezelfde wet, dat het besluit is goedgekeurd. Eenige sanctie op activiteit van de betrokken lagere ressorten bestaat niet. Ook hier zou ik willen vragen: wat doet men daarvoor?

De Heer Blaauw noemde als voorbeeld, dat de

door den regentschapsraad vastgestelde verordeningen tot het heffen van belastingen binnen 8 dagen na haar vaststelling moeten worden voorgedragen aan het college van gedeputeerden en er is geen bepaling in de wet die zoo vaak wordt overtreden als deze.

Deze overtreding veronderstelt dat de autoriteit, die de goedkeuring heeft te vragen, zulks al dan niet opzettelijk nalaat. Zulk een gedragslijn onderstelt de wetgever niet van door hem ingestelde gezagsorganen. In gevallen, waarin de hogere autoriteit onkundig is gelaten van het betreffend besluit, zal de Regeering, aldus de Adviseur voor Dec, zeker niet aarzelen, desnoods middels het vernietigingsrecht in te grijpen.

De Regeering heeft in de praktijk talloze malen moeten ervaren, dat wettelijk gestelde termijnen door lagere colleges niet worden in acht genomen. Een wettelijke voorziening ter voorkoming van het euvel is op betrekkelijk eenvoudige wijze tot stand te brengen, maar de Regeering verwacht, dat ook zonder zoodanige voorziening de lagere colleges zullen weten wat ten deze hun plicht is.

Het derde punt, dat Mr. Blaauw ter sprake bracht, betreft de kwestie, dat de leden van den raad geen werken, leveringen of transporten ten behoeve der provincie mogen aannemen, noch zich daarvoor borgstellen, of daarin, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings deel hebben.

Deze kwestie eischt in de praktijk wat meer duidelijkheid.

Uit de debatten in de V.R.-vergadering van 1930 mag men afleiden, dat de Regeering in het algemeen geen bezwaar ziet, wanneer leiders van particuliere bedrijven bijv. zitting nemen in de diverse locale ressorten, wanneer zij zich slechts strikt onthouden van het medestemmen over zaken, die hun persoonlijk belang betreffen.

Ten aanzien van dit punt bestaat er echter geen eenstemmigheid en nu is het onlangs nog voorgekomen dat, toen iemand verkozen werd tot lid van den Prov. Raad van Midden-Java, hem een mededeeling werd toegezonden van het dagelijksch bestuur van dien Raad, waaruit bleek, dat men zich beriep op art. 8, lid 1 sub c om te betoogen dat voor dezen persoon, alleen omdat hij dienaar was van een groote maatschappij, die leveringen aan den Prov. Raad deed van verhardingsmateriaal, het lidmaatschap onmogelijk was. Mr Blaauw vroeg uitdrukkelijk of de Regeering die interpretatie van art. 8 juist acht.

De Adviseur voor Decentralisatie antwoordde hierop, dat de Regeering slechts bemoeienis heeft in hooger beroep op de besluiten der Prov. Raden en krachtens Haar vernietigingsrecht.

De Regeering zal zich van ingrijpen onthouden,

zoolang het belang, dat de bepalingen beschermen, door de gedragingen van het raadslid niet wordt geschaad, dat wil dus zeggen: dat het raadslid zich er van onthoudt, dáár invloed te oefenen, waar de belangen, die hij als particulier dient, in behandeling komen of in het geding zijn. De Regeering zou omtrent het geval dat Mr Blaauw bedoeld heeft, nadere inlichtingen inwinnen.

De Financieele regeling.

De Heer Zuyderhoff, vestigde in de jongste V. R.-zitting de aandacht op de moeilijke financieele omstandigheden, waarin de locale ressorten zijn komen te verkeeren.

Den meesten stadsgemeenten zijn reeds alle bijdragen onthouden. De kosten der stadspolitie worden op de gemeenschappen afgewenteld, evenals de tot nu toe door de Regeering betaalde helft van de salarissen van de burgemeesters, terwijl ook de subsidies voor instellingen, die dikwijls onder den drang van de Regeering zelf in het leven zijn geroepen, worden teruggenomen en die instellingen onmogelijk meer kunnen verdwijnen.

De verschillende raden vragen zich ernstig af, waar zij het geld vandaan moeten halen, vooral wanneer vorige saldi verdwenen zijn. Nieuwe belastingen kunnen niet worden geheven, dit zou ook volkomen in strijd zijn met de bedoeling der Regeering, als er boven de reeds zeer hoge belastingen van de Regeering nog eens nieuwe belastingen werden geheven.

De Adviseur voor de Dec. verzekerde, dat, alhoewel er zelfs nog plannen bestaan om het aandeel van de gemeenschappen in de overheidstaak nog meer te vergrooten, er toch geen reden bestaat voor de veronderstelling, dat de beoogde voorzieningen in het bijzonder bedoeld zijn om het Landsbelang te bevoordeelen ten koste van dat der locale gebiedsdeelen, waardoor deze in moeilijkheden zullen geraken.

Evenals het Land er een levensbelang bij heeft, dat de locale gemeenschappen, welke zich toch reeds een groote maatschappelijke beteekenis hebben verworven, zich verder tot een hechten en soliden grondslag van de staatshuishouding blijven ontwikkelen, een even groote, zoo niet grotere beteekeninis heeft een welvarende Landshuishouding voor de locale gebiedsdeelen als onderdeel van het geheel, aldus het standpunt van de Regeering.

Iedere locale raad zal echter de kwestie van zijn inkomsten voor zichzelf moeten regelen, de plaatselijke toestanden zijn onderling zoo verschillend, dat de Regeering hier geen algemeen geldende oplossing kan aangeven, verder wees de Adviseur voor de Dec. op het volgende:

In het algemeen kan echter worden gezegd

dat de autonome gemeenschappen ermede zullen moeten volstaan het bestaande zoo goed dit met de beschikbare middelen nog mogelijk is, te onderhouden, waarbij voorop zal moeten staan dat onder de huidige economische en financieele toestanden versobering van den openbaren dienst onvermijdelijk is. Het entameeren van nieuwe werken, hoe wenschelijk deze op zichzelf ook zouden zijn, zal tot betere tijden moeten worden uitgesteld. Slechts werken van ontwijfelbaar economisch nut, ook in den vorm van reliefworks, dan wel rendabele werken zullen op het programma mogen staan. Het zou een verwerpelijke politiek zijn indien door het doen van ondoelmatige uitgaven verzwaring van de lasten der ingezetenen zou worden bevorderd. In dit verband is het ook niet ondienstig te wijzen op het in stand houden van niet dan strikt noodzakelijke personeelsformaties, waarbij in de eerste plaats ware te streven naar eene kwalitatief krachtige bezetting.

De Regeering ontkent de moeilijkheden niet, waarin de locale gemeenschappen zijn komen te verkeeren; deze zijn zeker niet ernstiger dan die waarin het Land staat en voor zoover ik de taak overzie, is het vraagstuk van een evenwichtige begroting, bij de onderscheidene locale gemeenschappen, dan ook stellig geen probleem, waar niet uit te komen is. Het allerwege overheerschend besef, dat volstaan zal moeten worden met het thans beschikbare, hoe naar verhouding gering dit ook voor vele gebieddeelen moge zijn, zal naast een goed beheer, hier zonder twijfel uitkomst geven.

Met betrekking tot de door den Regeerings-gemachtigde voor Financiën gememoreerde mogelijkheid, dat ook de opcenten van de teruggegeven verpondingsbelasting van de locale gemeenschappen zullen worden teruggevorderd, zou ik willen volstaan met er de aandacht op te vestigen, dat dit een uitvloeisel is van de bestaande wettelijke bepalingen. Bij artikel 49, lid 9 der L. R. O. — hetzelfde is ten aanzien van de provincies, regentschappen en stadsgemeenten bepaald bij art. 9 van de ordonnantie in Staatsblad 1927 No. 517 — is voorgeschreven, dat het locale ressort zijn evenredig deel draagt in de ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en kwijtscheldingen, op de hoofdsom der belasting toegestaan. Overigens ben ik natuurlijk gaarne bereid, mij hieromtrent in verbinding te stellen met den directeur van Financiën.

De taak-overdracht.

De Heer Beets vroeg of de Regeering in-

derdaad voornemens is, om bij wijze van bezuiniging, in meerdere mate tot overdracht van verschillende aangelegenheden van centrale overheidszorg op de gemeenten en andere ressorten over te gaan, zonder daarbij tevens permanent de uitgaven ter beschikking te stellen van de betrokken ressorten.

Het is voor die ressorten wel verleidelijk om mee te werken aan eene overdracht van verschillende zaken, waarop zij reeds eerder prijs stelden, waarbij zij desnoods wellicht bereid zouden worden gevonden, zelf naar middelen te zoeken om de uit deze overdracht voortvloeiende uitgaven in hun ressort te bestrijden. In het algemeen achtte de Heer Beets het echter juist, dat niet verder wordt gegaan, alvorens de regeling betreffende de financiële verhoudingen tusschen het Land en de betrokken ressorten, definitief tot stand zal zijn gekomen en de ressorten kunnen overzien welke nieuwe wegen ter versterking hunner middelen voor hen open staan en over welke middelen zij thans en tot welk niveau kunnen beschikken.

De Adviseur voor de Dec. wees er op, dat de Regeering Haar plannen met betrekking tot de taakoverdracht niet enkel uit een eenzijdige bezuinigingsoogpunt zal opzetten.

Wil men met het groote vraagstuk der taakoverdracht slagen, dan dient elk eng vasthouden aan eigen belang in kleineren kring over boord geworpen te worden en staat slechts één weg open om te slagen, n.l. deze, dat in de nieuwe organisatie de deelhebbende elementen, zoowel Land als locale gemeenschap, bijdragen in juiste verhouding tot ieders aandeel, dat naar bepaalde factoren en omstandigheden opnieuw zal zijn af te meten. Het behoeft overigens geen verwondering te wekken, dat juist in deze tijden het groote vraagstuk der taakoverdracht zich scherper dan ooit afteekent en dringend om een oplossing vraagt. Deze omstandigheid behoeft er nog niet toe te leiden om hier in het bijzonder den nadruk te leggen op het juist nu ook actueele bezuinigingsmotiel. De Regeering is er zich van bewust, dat de gestadige ontwikkeling van Nederlandsch-Indië slechts in goede banen kan geleid worden, indien de zorg voor de staatshuishouding op de meest doelmatige en harmonische wijze opgevangen en verwerkt wordt door de organen, die zoowel het Land ten dienste staan als die der locale gemeenschappen, die, naar de Regeering hoopt te bereiken, meer dan tot dusverre het geval is, ingeschakeld en geutiliseerd zullen worden. Dat deze organisatie — wil zij slagen — gepaard zal moeten gaan met een goed geregelde financiële verhouding, behoeft uit den aard der zaak geen betoog. De vraag of het daarvoor noodig zal zijn vooraf de financiële verhouding in haar ganschen omvang te regelen dan wel of telkens volstaan kan worden met incidenteele voorzienin-

gen te treffen, liet de Adviseur voor de Dec. buiten beschouwing, omdat omtrent de publicatie van het rapport van de commissie voor de financiële verhouding nog niet is beslist. In elk geval zal geen taakoverdracht plaats vinden, zonder dat tevens de geldelijke gevolgen onder de oogen zullen worden gezien.

Over de overdracht van de Politie zeide de Heer Beets het volgende:

Dat de politie als het normale machtsmiddel voor de handhaving van orde, rust en veiligheid een centrale overheidsorganisatie behoort te blijven kan ik persoonlijk volkomen onderschrijven.

Dit neemt echter niet weg, dat ik t. g. t. geen bezwaar heb om mede te werken aan een overdracht van de verkeerspolitie aan de gemeenten, maar in de huidige tijdsomstandigheden moet ik zulk een overdracht toch ontraden, omdat ze zeer zeker niet economisch en doelmatig zal blijken te zijn, doch integendeel meerdere kosten voor de gemeenschap zal beteekenen. Wat de Regeering nu blijkbaar wil gaan doen is een bezuiniging ten koste van de ingezetenen der betrokken stadsgemeenten, want deze meerdere kosten zullen de gemeentebesturen op een of andere wijze wel op deze ingezetenen verhalen moeten. In de groote gemeenten, waar van de algemeene stadspolitie een deel bij afwisseling vooral in de dranguren gebezigd wordt voor de regeling van het verkeer, kan dezelfde politie tevens op andere wijze bij voorkomende overtredingen om misdrijven tijdens haar taak bij de verkeersregeling, politie-bevoegdheid uitoefenen, terwijl deze politie op andere tijden wanneer zij niet voor de regeling van het verkeer benodigd is tevens op andere wijze voor politie uitoefening, als patrouille gang, contrôle en bewaking gebezigd kan worden. Een overdracht der verkeers-politie, zou mijns inziens derhalve noodwendig moeten voeren tot vermeerdering van personeel, want een combinatie van de betrekkelijke functies in één persoon, maar dienende onder verschillende autoriteiten kan slechts aanleiding geven tot nog meer moeilijkheden. Heb ik dus in beginsel geen bezwaar tegen eene overdracht der verkeerspolitie op de gemeenten en acht ik zulk een overdracht om verschillende redenen bepaald nuttig en goed, zoo moet ik die onder de huidige tijdsomstandigheden toch ontraden. Wanneer echter de gemeenten verplicht worden bij te dragen in de kosten der verkeerspolitie, omdat de regeling van het verkeer in de gemeente inderdaad mede een gemeente belang is, dan acht ik het ook zeer redelijk, dat aan de betrokken burgemeesters

der gemeenten in grooter mate medezegging-schap wordt verleend met betrekking tot de regeling van het verkeer in de gemeente en ik zou den geachten Regeeringsgemachtigde willen verzoeken in deze richting zijn medewerking te verleen. Op dit punt zal uiteraard zeer zeker een vruchtbare samenwerking tusschen het bestuur, den resident, den burgemeester en den hoogsten plaatselijken dagelijkschen stadspolitieleider, den hoofdcommissaris van politie, verkregen kunnen worden.

De Regeering kon echter met betrekking tot het vraagstuk der stadspolitie in de groote gemeenten geen nadere inlichtingen verstrekken, omdat deze zaak bij Haar nog in studie is.

Maleisch Gedeelte.

Hak bersoeara dari patih jang djoega mendjabat lidmaatschap dari Raad Kaboepaten.

Pada pemilihan lid-lid Raad Kaboepaten Bangkalan maka dapatlah terpilih djoega patih dari Bangkalan. Oleh karena patih ini, berhoebong dengan karap kali piginja voorzitter dari Raad terseboet ka Djokarta oentoek mengoendjoengi persidangan-persidangan Dewan Rajat, haroes mewakili boepati, maka timboellah pertanjaan: „Apakah patih-lid didalam jabatan wakil-voorzitter misih tetap berhak mengloearkan soeara pada persidangan-persidangan Raad?”

Oleh Boepati Bangkalan pertanjaan ini telah diadjoekan pada Madjelis Gedeputeerden dari Provincie Djawa Timoer dan oleh Madjelis ini diberikan jawaban, bahwa patih-lid tadi misih tetap mempoenjai haknja bersoeara, oleh karena bisalah djoega kedjadian, bahwa seorang voorzitter dari raad kaboeaten mendjabatkan lidmaatmaatschap dari raad dan lidmaatschap ini dengan haknja bersoearapoen tidak bakal linjap, bilamana voorzitter itoe diganti.

Pendapatan jang sedemikian itoe memang soedah sebenar-benarja, hanjalah alesan-alesan jang diadjoekan oentoek mengoatkan pendapatan tadi beloem memoeaskan hati kami. Maka alangkah baiknja, bilamana tentangan hal ini kami menambah sedikit ketrangan poela.

Terlebih dahoeloe hendaklah diperingati boenjinja pasal 7 ayat 1 Ordonnansi Kaboepaten, jang menentoekan, bahwa oleh sebab dari pangkatnja maka terlarang mendjadi lid raad kaboeaten jaitoe:

- a. Vice-President atau iid Raad v. Indië
- b. Algemeen Secretaris
- c. Kepala departement Pemerintah oemoem
- d. Gouverneur atau president
- e. Lid dari Madjelis Gedeputeerden
- f. Secretaris raad provincie dan djoega pega-

wai jang menanggoeng peritoengan wang atau jang kebawah perintah raad kaboeaten.

Ternjatalah dari pasal ini, bahwa boeat boepati ta'ada soeatoe larangan poen oentoek mendjadi lid raad (asal sadja ia menjoekoepi semoea sjarat-sjarat jang termoeat dalam pasal 6 O. K.) dan dalam hal ini tentoe boepati mempoenjai hak bersoeara (stemrecht). Demikianpoen ta'ada larangan bagi patih, jang menoeroet pasal 22 O. K haroes mengganti voorzitter, bilamana boepati tidak ada atau berhalangan, oentoek mendjadi lid raad kaboeaten, asal sadja ia tidak termasuk pegawai jang menanggoeng peritoengan pada raad.

Mendjadi seorang patih jang soedah bisa diangkat ataupun dipilih mendjadi lid dan djoega bisa ditrima mendjabati pakerdjaan itoe, maka soedah selajaknja misih tetap mendjadi lid, djika ia haroes mewakili boepat sebagai voorzitter raad dan oleh karena itoe ia berhak bersoeara dalam sidang raad. Tidak perloe diterangkan poela, bahwa ia sebagai lid-lid lainnja ta'boleh memberi soeara tentangan hal-hal terseboet dalam pasal 42 O. K. ialah hal-hal jang mengenai dirinja sendiri, biniknja atau sanak-familienja sampai tiga toeroenan dan tentangan hal-hal jang mengenai dirinja sebagai soeroehan atas itoe hal.

Lain dari apa jang terseboet diatas ini timboellah djoega doea pertanjaan:

1. „Apakah patih-lid dari dari raad kaboeaten tadi, apabila ia dipilih poela mendjadi lid madjelis koemetir, haroes mempergoenakan hak bersoeara sebagai lid madjelis koemetir biasa apakah haroes mempergoenakan hak bersoeara sebagai wakil voorzitter?”

2. „Apakah pada persidangan-persidangan madjelis koemetir patih jang mendjabat lidmaat-schap raad tadi *perloe* haroes diganti oleh wakil koemetir?”

Pertanjaan jang kesatoe didjawabnja oleh Madjelis Gedeputeerden Provincie Djawa Timoer, bahwa siapa jang mengganti voorzitter, haroeslah mempergoenakan haknja soeara sebagai voorzitter, sehingga dalam hal terseboet dalam pasal 50 ayat 1 ialah djika soearanja „voor” dan „tegen” sama banjaknja, lid koemetir jang mendjadi wakil-voorzitter tadi haroes memberi soeara poetoesan (beslissende stem).

Dengan djawaban ini kami moefakat tetapi kami tidak begitoe setoedjoe dengan pendapatan Madjelis Gedeputeerden atas pertanjaan jang kedoea.

Madjelis ini berpendapatan, bahwa penggantian lid madjelis koemetir, jang djoega mendjabat wakil voorzitter, oleh seorang wakil koemetir, itoelah tidak teratoer dalam oendang-oendang, mendjadi tidak perloe diadakannja. Oleh karena — demikianlah pendapatan Madjelis Gedeputeer-

den — dalam hal ini tidak boleh dikatakan, bahwa lid koemetir tadi „tidak ada, sakit ataupun berhalangan”, maka ta'ada soeatoe alesan poen jang sah oentoek mengganti patih-lid koemetir tadi oleh wakil-lid koemetir.

Adapoen keberatan kami atas pendapat Madjelis Gedeputeerden ini ialah, bahwa hal jang diroendingkan ini sesoenggoehnja adalah didalam koeasaan madjelis koemetir sendiri dan setinggi-tingginja dalam koeasaan raad kaboeputen dan *boekan* dalam koeasaan Gedeputeerden. Apa sebab?

Pasal 51 O.K. menentoekan, bahwa reglement ketertiban (kesopanan) jang telah ditetapkan oleh madjelis koemetir boeat persidanganja itoe beloem boleh dltakoekan, djika beloem dapat kepoatoesan dari raad kaboeputen. Dari pasal ini ternjatalah, bahwa madjelis koemetir berkoeasa mengadakan reglement ketertiban sendiri, sedang raadlah jang haroes mengesahkan itoe.

Tidak boleh dapat disangkal lagi, bahwa tentangan perwakilan didalam madjelis koemetir haroeslah teratoer dalam reglement ketertiban terseboet. Apabila didalam reglement itoe teratoer dengan seloeas-loeasnja dalam hal mana wakil lid madjelis koemetir haroes berhadlir, maka madjelis koemetir bisa menjelidiki sendiri apakah betoel, djika patih-lid koemetir mewakili voorzitter, tidak perloe dioendang wakil-lid koemetir boeat mengganti patih-lid koemetir tadi.

Adapoen djika dalam reglement tadi beloem teratoer hal terseboet ini, maka baiklah madjelis koemetir merobah atau menambah reglement ketertiban seperloenja jang kelak haroes disahkan oleh raad jang nanti haroes memoetoes tentang hal ini.

Kami akoei, bahwa Goebornoer Djendral adalah hak oentoek membatalkan poatoesan-poatoesan raad, tetapi jang berkoeasa mengadakan atoeran (reglement ketertiban tadi) terlebih doeloe (in eerste instantie) ialah raad.

Oleh karena itoe maka sepandjang fikiran kami, madjelis koemetir dengan pengesahannja (kesetoedjoean) raad bisa mengatoer sendiri tentang hal perloe tidaknja seorang patih-lid madjelis koemetir jang haroes mewakili boepati sebagai voorzitter, diganti oleh wakil lid koemetir.

Sm.

Anggaran kaboeputen Soekaboemi taoen 1933.

Dari keterangan-keterangan atas rentjana anggaran Kaboeputen taoen 1933 kami dapat liat, bahwa besarnja kloearan dan penerimaän ada f 96212 atau f 9592 lebih ketjil dari pada djembelah anggaran taoen 1932, sedang dibandingkan dengan anggaran 1931 koerangnja itoe ada f 17584, hal mana disebabkan oleh keadaan djaman soesah ini.

Banjak keperloean jang haroes didjalankan tidak dimasoeakkan dimana rentjana anggaran taoen 1933, lantaran penerimaän-penerimaän dalam taoen itoe soesah akan bisa lebihnja dari pada boektinja penerimaän-penerimaän dalam taoen 1932, jang djoega tidak begitoe besar. Padahal menaekkan padjeg-padjeg boekan waktoenja dan mentjari soember-soember pengasilan jang lain jang-tidak lebih-lebih memberatkan kepada pendoeoek seoemoemnja beloem ada boeahnja.

Soember pengasilan jang baroe-baroe ini ialah poengoetan opcenten dari verponding, jang berdjalan moelai tanggal 1 Januari 1932. Pendapatan opcenten ini moela-moela didoeganja f 14050, akan tetapi menoeroet boekti pendapatan sampai waktoe ini boeat taoen 1933 penerimaän tidak akan lebih dari f 7000.

Anggaran 1933 bisa setimbang oleh karena dari anggaran 1931 ada sisa wang f 7550. Bisanja ada sisah ini jaitoe oleh sebab loeloesnja bekerdja bersama-sama dan bantoenja satoe sama lain antara pegawai-pegawai jang bersangkoetan dan menoedjoe kertjermatan dengan semestinja.

Begrooting 1931 sesoedahnja dirobah besarnja mendjadi f 116.285, sedang boektinja penerimaän ada f 116.528,32 atau hanja f 243,22 lebih besar dari doegaannja; maka kloearan-kloearan boektinja ada f 108.974,89, sedang semoea pekerdjaan jang ada dimana anggarannja didjalankan, djadi sisah wang jang terdapat dari ketjermatan itoe ada f 7,553,43 — f 243,22 = f 7.310,21.

Ketjoeali satoe doea fatsal maka semoea bagian dari rentjana anggaran penerimaän 1933 itoe doegaannja terpaksa dipoendoerkan atau paling baik ditetapkan sebagaimana taksiran boeat taoen 1933, oleh karena taksiran 1932 soedah ketimbang rendah Penoeeroenan-penoeeroenan doegaan penerimaän jang besar jaitoe dari padjeg kesoekaan oemoem f 1.000,— dari f 1.500,—, padjeg mertjon dari f 1.500,— toeroen djadi f 1 000,—.

Lantaran pendapatan pasar Tjibadak dan Tjisaat mangkin toeroen, maka oentoek taoen 1933 taksiran pendapatan ini ditoeroenkan dengan 20% atau f 2.000,—, sedang pengoerangan doegaan pengombalian wang voorschot goena keperloean lain-lain jaitoe f 940,— dari f 1.135,—, terdjadi berhoeboeng dengan loenasnja voorschot-voorschot dalam taoen dimoea.

Lain dari itoe sokongan dari Negri jang dalam taoen 1932 soedah dikoerangi f 12 000,— boeat taoen 1933 dikoerangi lagi f 1 000,—.

Lain bagian kloearan jang doegaannja naik jaitoe: bagian V, pendjabatan pembersihan asal f 79,— sekarang f 884,— naik f 87,—; bagian XII, ongkos penagihan padjeg-padjeg, asal f 895,— djadi f 930,— naik f 35,—; bagian XIV, kesehatan, asal f 2 060,— djadi f 3.376,— naik f 1.316,—; ialah berhoeboeng dengan fatsal² baroe prihal

gadjih mantri-verpleger dan ongkos djalan dokter jang dalam taoen 1933 haroes dibayar oleh Kaboepaten, bagian XVII, daja oepaja goena kaperloean oemoem, asal f 310,— djadi f 710,— naik f 400,—, bagian XVIII, pembayaran oetang-oetang, asal f 4.625,— djadi f 5.051,— naik f 426,—.

Sebagai atoeran baroe oentoek mengoerangi kloearan-kloearan jaitoe mentjaboet standplaats-toelage dan mengoerangi gadjih jang besarnja antara f 20 sampai f 50 menoeroet atoeran Negri.

Meliat keadaan wang regentschap jang terloekis dimana rentjana anggaran maka, djika djamani ini tetap tidak akan robah mendjadi baik, dikoeatirkan boeat taoen-taoen kemoeka lebih soesah memperboeatnja anggaran jang setimbang

Anggaran keloearan tertoeptoep dengan djoemblah f 96212, diantara mana bagian I, pemerintah Kaboepaten dapat ditaksir f 13477; bagian II, pemeriksaan pada pendapatan Kaboepaten f 5175; bagian III, pakerdjaan oemoem sekedar tidak termasuk bilangan bagian-bagian berikoet f 47.375; bagian IV, penjabrangan² f 460; bagian V pembersikan f 884; bagian VI pemadamkan api f 150; bagian VII tempat-tempat pekoeboran oemoem f 1578; bagian VIII pengawasan pemboeatan roemah-roemah f 1248; bagian IX, pendjabatan pasar f 4829; bagian X, tempat-tempat pemotongan f 1103; bagian XI, subsidie-subsidie f 100 (Locale Belangen f 25, Ned. Ind. Vereeniging f 50, Vereeniging van Onderwijs en Doofs tomme en slecht hoorende kinderen f 25); bagian XIII pesanggrahan-pesanggrakan f 933; bagian XIV, kesehatan f 3376; bagian XV, daja oepaja memadjoekan kesehatan f 5655; bagian XVI, penerangan djalan f 69, bagian XVII, daja oepaja goena keperloean oemoem (pemeliharaan djalan Poengapan, memadjoekan pertanian, keradjinan d.l.l. peroesahaan Priboemi) f 710; bagian XVIII, oetang f 5051; bagian XXI, blandja jang tidak terkira f 2349

Aanggaran penerimaan tertoeptoep dengan djoemblah f 96212; diantara mana onderdeel 1 sisah wang menoeroet ketetapan rekening 1931 sekedar beloem digoenakan f 7550; onderdeel 2 padjeg kesoeakaan oemoem f 500; bagian 3, padjeg-andjing f 200; onderdeel 4 biaja idin mendjoel minoeman keras f 425; onderdeel 5, padjeg kendaraan f 10000; onderdeel 6, padjeg petasan f 1000; onderdeel 8, pemeriksaan chewan dan daging f 800; onderdeel 9, pengasilan dari pemotongan f 1400; onderdeel 10, pengasilan dari pasar f 8000; onderdeel 11, pengasilan dari tempat mandi f 6000, onderdeel 28, opcenten padjeg pengasilan f 6000; onderdeel 29, opcenten padjeg roemah tangga f 1500; onderdeel 30, opcenten padjeg verponding f 7000; onderdeel 33, bantoean tetap dari Negri f 43237.

Menjerahkan tanah dan memberi bantoean (oeroenan) oentoek membikin djalan

II (habis)

Toewan Verhoeff bermoela menjalahkan pendapatannja toewan J. hal membandingkan potongan² tjita jang dibikin badjoe japon dengan potongan tanah jang ditradjang rooilijn oentoek bikin djalan. Perbandingan itoe ada pintjang, begitoe perbandingan bikinannja toewan J. jang terlaloe jaitoe, toewan V. teroeskan bitjarakan itoe perbandingan dan kliroe belaka, sebab potongan tjita jang soedah dibikin japon betoel soedah tiada bergoena alias tiada berharga tetapi potongan tanah² antara rooilijn djalan itoe ada goenanja oentoek bikin djalan jang masoek diperceel² (tanah² sekoekoeban) dan boewat bikin djalan air jang masoek djoega di itoe perceel dan boewat pasang djalan gas, waterleiding. Djikalau tidak ada itoe potongan² tanah maka tanah sekoekoeban itoe harganja tjoema dari boleh ditanami sadja, tetapi apabila soedah ada djalan-djalannja maka tanah sekoekoeban itoe laloe boleh terpakai boewat mendirikan roemah².

Keoentoengan jang terdapat dari tambah besar dan tambah madjoenja soewatoe kota menoeroet pendapatannja toewan V. dipandang dengan begitoe gampang sadja.

Menilik pendapatannja doewa² penoelis (toewan J. dan toewan V.) adalah satoe doewa hal jang menoendjoekan, bahwa keoentoengan jang terdapat dari tambah madjoenja kota itoe jang paling besar djatoeh di tangannja orang² jang poenja tanah.

Dan bahwa keoentoengan itoe oentoek orang² jang menempati roemah² tiada begitoe besar inilah soedah ada kenjataannja, jaitoe Regeering di dalam tempo jang achir ini memberi standplaats-toelage pada ambtenaar²nja jang bertempat tinggal di kota² besar goena meringankan pengidoepannja karena mahalnja keperloean hidoepnja.

Bitjaranja toewan V. dengan beralasan keterangan sebagai di atas itoe terang tidak tjotjok.

Lagi toean V. bilang bahwa toewan J. dan satoe doewa Gemeente sama mengira, bahwa „orang² jang paling besar orang² jang memperoesahkan tanah boewat roemah²” jang sama memmoengoet keoentoengan jang timboelnja dari tambah besarnja kota. Bahwa lain lainnja orang djoega ada jang berpendapetan demikian itoelah ternjata dari oeraian² jang terseboet di atas.

Bahwa di dalam kota² jang besar banjak orang jang sama mendapat pentjaharian itoelah betoel, tetapi kalau orang ingat betapa keadaan tempat kediaman dan pengidoepannja orang² di dalam kota² besar di Europa dan oepama di Bombay tantoelah orang akan dapet kenjataän, bahwa tambah besar dan madjoe (ramenja) koka *tiadalah*

memberi oentoeng pada sebagian besar dari pendoedoeknja.

Betoel di Europa hal itoe soedah diadakan atoran jang lebih baik, jaitoe peratoeran hal bikin romah, dalam mana ditantoekan berapa roemah paling banjak boleh diberdirikan atas satoe-satoenja perceel dan berapa loewasnja roemah dan bilik biliknja jang paling ketjil, djoega diadakan ketantoean tentang penerangan dan djalannja hawa d. s. b. tepapi bagaimana djoega baiknja pengatoeran² tidak akan bisa tinggal baik selama lamanja, diketjoewalikan kalau ada ketantoean bahwa tanah jang perloe boewat mendirikan roemah boleh diambil dengan djalan onteigening (terpaksa oleh poatoesan hakim (dan orang jang poenja diberi keroegian menoeroet harganja tanah jang beralasan harga memakai jalah harga jang terhitoeng menoeroet harga tanah jang diboewat bertjoetjoek tanam

Toewan V. mengatakan bahwa perlawanan harga tanah (grondconcurrentie) boleh dibiarkan sadja, tetapi di Europa orang dapat kejakinan, bahwa concurrentie itoe bikin soesah sadja pada pendoedoek negeri dan berhoeboeng dengan keadaan pergaoelan hidoep sekarang itoe concurrentie soedah ditjegah, karena menjebabkan harganja tanah djadi naik tidak karoean tingginja, hingga orang tjoema bisa bikin tangsi² boewat disewakan, atau jang wadjib terpaksa mengeloewarkan oeng jang banjak sangat boewat memberi subsidie oentoek mendirikan roemah² jang pantas boewat ditinggali oleh kaoem boeroeh dan kaoem pertengahan jang ketjil².

Djikalau pendapatannja toewan V. ditoeroeti tiada woeroeng kita di Indonesia sini akan mendapat kesoesahan seperti di Europa itoe.

Keterangan dari Jhr. Mr. A. K. C. de Brauw di moeka 226 jang di dalam oeraianja ada maksoednja, djoega boleh dipandang, bahwa sekarang boleh didjaga djangan sampai tanah² boewat bikin taman² (parken d.l.l.) jang perloe oentoek penghiboeran hati pendoedoek negeri di tempat² jang berdesel deselan, pembelinja dengan harga jang amat tinggi, jalah dengan harga menoeroet speculativenja orang. Adapoen bisanja begitoe itoe lantaran dari adanja wet² dan lantaran ada politiek hal tanah jang didjalankan oleh Gemeente².

Dalam hal jang demikian itoe tiada mendjadian berat bebannja orang² particulier, tetapi dengan begitoe orang banjak jang dikeloewarkan oleh Gemeente tiada masoek di kantongnja orang² jang memperoesahakan tanah² oentoek roemah².

Bitjaranja Prof. Buys jang diseboet oleh toewan V. itoe tiada boleh difikirkan, sebab tida ada satoe Gemeente jang merampas tanah sekoekoeban sama sekali dengan tiada memberi oeng keroegian, melainkan boleh ditanjak oeng ke-

roegian itoe berapa besarnja, apakah menoeroet harganja tanah jang diboewat speculeeren, apakah menoeroet harganja tanah waktoe dibeli atau di ambil dengan onteigening.

Djoega tida ada satoe badan jang berkoewasa ada keberatan boewat memberi keroegian dari toeroennja harga tanah, asal itoe toeroennja harga ada tetap dan betoel, djadi tiada tjoema dikira kira sadja jang tiada patoet.

Saia ambil satoe oepama, bahwa Gemeente tiada akan keberatan memberi keroegian boewat sebidang sawah jang perloe boewat membikin lebar satoe djalan atau memberi keroegian pada eigenaarnja soewatoe perceel jang terletak di pinggir djalan besar, djikalau perceelnja diambil sepotong boewat bikin djalan simpangan. Tetapi ada kalanja itoe keroegian tiada perloe diberikan. Jang saia boewat toeladan jaitoe satoe djalan jang kanan kirinja banjak roemah-roemahnja jang laloe berganti djadi djalan di mana oeroetnja banjak toko-tokonja. Itoe djalan kepeksa di bikin lebih lebar, tetapi orang² jang poenja roemah djadi toko² tantoe mendapet banjak oentoeng dari menjewakan toko-tokonja itoe, dan tantoenja mereka tiada akan ada keberatan memberikan sepotong tanahnja jang perloe boewat melebarkan djalan tadi, asal Gemeente soeka membikin tambah lebarnya djalan simpangan dan soeka membikin trottoir (djalan hanja boewat orang²). Apakah tiada boleh di katakan gila kalau Gemeente memberi ganti keroegian boewat sepotong tanah itoe, sedang jang ambil oentoengnja pekerdjaan Gemeente tadi orang² jang poenja tanah.

Ini ada sama sadja dengan hal Gemeente membikin baik satoe tanah soepaja boleh di pakai boewat mendirikan romah².

Djalan² dan leiding² pemboewangan air jang perloe di bikin di sitoe itoelah ada satoe bagian jang tida bisa berpisah dengan rantjana bikin baik tempat tadi, sebab kalau tida ada djalan² dan pemboewangan air itoe tanah boekan tanah boewat bikin roemah² tetapi tanah jang tjoema bolih di tanemi sadja. Djikalau orang merobah sebidang sawah di djadikan tanah boewat roemah² jang bisanja melainkan kalau kota bertambah besar, djadi soewatoe perkara jang sama sekali tiada bergantoeng dari maoenja orang² jang poenja tanah, apakah tiada seadil-adilnja apabila ongkos bikin djalan dan ongkos pemeliharraännja di dibayar oleh orang² jang poenja tanah dan soepaja pemaliharaanja baik itoe djalan diserahkan pada Gemeente?

Oepama satoe Gemeente beli tanah² sepotongan boewat djalan dan djalan tie jang bikin Gemeente sendiri maka itoe djalan tiada akan djadi keontoengannja orang² jang di belakang hari bertempat tinggal seoroetnja itoe djalan, sebab mereka toh akan mesti membayar seberapa bisanja membayar,

ini menoeroet keterangan Adam Smith di „Wealth of nation,” tetapi meloeloe djadi keoentoengannja orang jang poenja tanah, jang tiada kehilangan soewatoe pon apa tetapi tjoea tinggal ambil keoentoengannja sadja.

Saja mengharap Gemeente² djanganlah kiranja memoeter ini perkara sebagai kemaoeannja toean V tetapi bagaimana pendapatannja jang haroes didjalanken itoelah jang betoel.

IR. H. WERTBROEK

Boepati² dan Raad² Kaboepaten di tanah Djawa.

(*Salinan dari Locomotief*).

Sebagaimana orang² telah mengetahoei maka dalam Congres P.P.B.B. Perhimpoean Penggawai Buinenl. Bestuur ada di bitjarakan djoega hal Desa di tanah Djawa.

Ini hal menimboelkan pemitjaraan jang pandjang lebar.

Loean prae-adviseur (1) memberi djawaban pandjang lebar pada semoea sprekers sambil menerangkan, bahoewa menoeroet pendapatannja tidak betoellah, djikalau hal pilihan kepala² desa di loaskan adanja.

Dari persidangan ada soeara jang menerangkan, bahoewa pekerdjaan kepala desa sebagian besar (70 %) oentoek keperloean negri; dari itoe tidak seharoesnja ia sama sekali dapat bajaran dari desa.

Pada penghabisan vergadering poatoesan² terseboet di bawah ini di batja, laloe diambil dengan tepoek tangan.

Desa itoe adalah salah satoe dari fondament jang tegoeih oentoek berdirinja peprintahan di tanah ini.

Keadaan di beberapa desa soenggoeh membikin koeatir lantaran di sitoe diadakan beberapa peratoeran² jang njebal dari adat kebiasaan, dan jang mengoeatirkan autonomienja desa, sedang pendapatannja orang terlakoe rendah.

Keadaan terseboet akan bisa meroesak kebêrésan peratoeran oemoem; dari itoe perloelah dengan sigra di tjegah djangan sampe kedjadian begitoe.

Kekoeasaannja penggawai desa haroes di kembalikan seperti doeloe dengan menganggep dan menghargai dia lebih dari sekarang.

Kenaikan pendapat oeng tidak dapat di harap dari desa sendiri, karena orang desa telah banjak dan berat pikoelannja.

Dari itoe desa mesti dapat oeng dari negri atau provincie, atau regentschap.

Dan lagi Inlandsche Gemeente ordonnantie dan kiesordonnantie haroes di bikin menoeroet keadaän jang soenggoeh dan dengan maksoed, akan mengembalikan autonomie jang soedah hilang.

Kemoedian maka di anggep perloe raport van der Plas di oemoemkan.

Esok harinja, hari Senen, vergadering tahoean jang ke 3 dari P. P. B. B. di teroeskan. Banjaklah jang mengoendjoengi vergadering itoe. Di antara lain²nja ada berhadlir toean² Mr Abbenhuis, Directeur Bestuurschool, Mr. C. C. van Helsdengen dan Monod de Froideville.

Jang di bitjarakan jaitoe prae-advies dari toean R. T. Abas Soerianata Atmodjo. Boepati Serang. tentang: „Ambtenaar Bestuur Boemipoetra dan Regentschapsraad”.

Praeadviseur menerangkan bahoewa Bestuur Boemipoetra tentoe akan terpaksa toeroet tjampoer dalam hal pilihan boeat Regentschapsraad, tidak bisa ia di sisihkan dari pilihan itoe. Waktoenja membikin peratoeran oentoek itoe pilihan, Bestuur Boemipoetra haroes membri ketrangan setjoekeopnja, sedang pilihan poen kedjadian di kantornja Bestuur tadi. Dari pendapatan prae-adviseur, tidak perloe koeatir, jang Bestuur terseboet akan berdjalan tidak baik jaitoe menggoenakan kekoeasaannja atas pilihan tadi, soepaja dia sendiri bisa terpilih Toean Soenario telah menerangkan, bahoewa adanja kedjadian banjak pegawai bestuur jang terpilih itoe boleh djadi dari sebab orang banjak mendjoendjoeng tinggi kedoedoekannja, atau boleh djoega lantaran dari menggoenakan pengaroehnja Tentoenja sadja jang betoel ada di tengah tengahnja pendoeaän itoe.

Arkian kebanyakan orang masih beloem mengerti betoel, apakah Regentschapsraad itoe. apa maksoednja dan bagaimana kerdjanja. Orang banjak menganggap Raad itoe sebagai alal Pemeintah, tidak memberasa sama sekali kalau mereka disitoe ada wakilnja. Ingatnja kalau ada Regentschapsraad kalau di tarik beja oentoek itoe Raad.

Keadaän Regentschapsraad di kota² besar, sepertinja di Betawi atau di Meester-Cornelis ada berlainan sekali sama di negeri² jang lebih dalam letaknja. Di negeri² ini hampir tidak ada orang pandai atau jang terpeladjar, selainnja ambtenaar boemipoetra. Dari itoe tidak mengheranken lagi, kalau ia di pilih djadi lid Regentschapsraad Spreker mengingatkan, bahoewa dari 250 orang lid jang terpilih di Djawa-barat ada 135 orang ambtenaar. Keadaan jang begini soenggoeh baik oentoek Regentschapsraad. Siapa jang adil timbangannja tentoe mengakoei kebaikan itoe. Teranglah soedah bahoewa banjak goenanja ambtenaar berdoedoek dalam Regentschapsraad.

Bagaimanakah sekarang sikap kita terhadap pada volksleiders (permimpin rajat) ?

Spreker moelai memperingatkan adanja peratoeran² tentang peprintahan oleh pembesar dari bangsa sendiri, jalah pokok kekoeatannja kolo-

(1). T. Boepati Serang (Red).

niale politiek dari Nederland. Akan tetapi pada masa ini telah banyak kekoeasaan jang di ambil dari tangannja pembesar² tadi dan di berikan pada wakil² rajat. Keadaan begini benjak mengilangkan pengaroehnja pembesar² terseboet, pengaroeh (kekoeasaan) mana djoega akan bisa terdapat kembali lagi, akan tetapi dengan azas² baroe, menoeroet kehendak zaman.

Betoel di antaranja ambtenaar² lid Regentschapsraad ada jang dalam semoea hal hanja menoeroet lid² lainnja sadja, tidak mengeloearkan fikiran sendiri akan tetapi banyak djoeg jang termasuk golongan lid jang tjakap dan memperhatikan soenggoeh kedoedoekannja dalam raad itoe. Lama-kelamaan keadaan itoe tentoe akan tambah baiknja.

Keadaan bigitoe doeloe soedah terdjadi di dalam Gewestelijke Raad. Lantaran robahanja peratoeran peprintahan (bestuurs bevordering) maka kekoeasaan boepati laloe ada di bawahnja Regentschapsraad dan College van gecommitteerden, dan pekerdjaan boepati hanja menjalankan poatoesan² raad. Semoea orang mengetahoei, bahoea perobahan bestuur itoe seolah² menoeroenkan boepati dari atas tachtta keradjaan. Sebagai ksatrija sang boepati tidak seharoesnja laloe berhati ketjil atau mengoendoerkan diri. Kedjadian jang sematjam itoe soedah mistinja, menoeroet kehendak zaman. Sekarang poen boeat boepati masih ada koadjiban jang djoega, asal sadja bisa menderita toeroennja kedoedoekan itoe dengan kesabaran hati. Patoetlah di poedji dan di hormati semoea boepati² kaoem koena jang toeroet mengalam perobahan baroe ini. Spreker laloe melairkan pandangannja tentang kekoeasaan boepati² menoeroet atoeran baroe.

Srenta pemitjaraan sampe pada hal raad² dese, spreker menerangkan, bahoea moela-moelanja ada permintaan, sepaja raad² itoe di adaken lebih doeloe dari Regentschapsraad. Maksoednja ini Regentschapsraad soepaja perdiri dari Raad² desa. Tapi perdjobaan dengan dirinja raad² desa tida berhasil baik; dan haroes kita memperingatkan pada Pemerintah, soepaja djanzan tergesa² mendirikan raad desa.

Keterangan dari spreker di bikinnja ringkes dalam poatoesan² terseboet di bahwa ini.

1e Peratoeran pilihan boeat Regentschapsraad dengan pake keismannen haroes di loeloesken, selamanja hak memilih boeat oemoem beloem bisa di berikan, lantaran rajat beloem tjoekoop kepandaianja.

Djangan di adakan pemisahan orang² memilih seperti dimaoeken oleh Commissie-Carpentier Slting.

Pengaroehnja bestuur boemipoetra pada waktoenja mengatoer pilihan soepaja di loeloesken.

2e Djikalau propagandanja perhimpoean² politik ada koeat dan lebih dalam masoek di kala-

ngan rajat' boeat mendapat wakil lebih banjak di Rg. Raad maka ambtenaar bestuur boemipoetra haroes lebih berdaja oepaja soenggoeh² soepaja bisa mendjadi wakilnja rajat jang di bawah printahnja di dalem Rg. Raad.

Djangan sekali prijaji menggoenakan kekoeasaannja boeat mendapat tempat dalam raad. Djikalau rajat memilihnja, pemilihan ini haroes hanja berdasar keperitjajaan, ketjintaan dan kesetoedjoean hati

3e. Prijaji haroes ingat, djikalau tida mendjaga begitoe, ia tentoe akan mendapat roegi besar, jaitoe keilangan keperitjajaan rajat, sebab orang² laloe tidak akan menganggapnja lagi sebagai pemimpin dan pendjaga keslametannja; melainkan orang² jang terpilih djadi wakilnja dalam Rg. Raad jang akan di pandang begitoe.

4e Prijaji jang terpeladjar tentoe pandai dalam hal administratie, dari akan banjak goena kedoedoekannja dalam Reg. Raad dan akan mendjoendjoeng deradjatnja raad. Akan tetapi sebagian besar sikapnja akan tergantoeng dari kemaoean voorzitter Raad, sang Boepati, jaitoe dia poenja Chef.

5e Sesoadahnja Regent mendjabat pekerdjaan voorzitter Reg. raad, jaitoe raad jang berdasar democratie, tentoe akan ilang atau paling sedikit koerang sekali perbawanja.

Regent jang liberaal toedjoeannja (toeroet kemadjoean zaman), akan bisa mendapat kembalinja keroegian itoe dengan mempergoenakan baik kepandaianja dan menjatakan maksoednja jang molia dan keadilan hatinja, sebab ia tahoe, bahoea orang banjak tidak begitoe mendjoendjoeng lagi pada loehoernja kelahiran atau asal.

7e Raad² doea akan bisa terdiri dengan baik atau tidak, ini djoega tergantoeng dan perbantoeannja prijaji waktoenja mendirikan raad² itoe. Lantaran pergaoelannja sehari-hari maka tahoe lah ia soenggoeh² dan sedalam-dalamnja hal peratoeran² didesa, lantaran dari wadjablah ia memperingatkan pada Pemerintah, djangan tergesa² mendirikan raad² desa diantara tempat semoea bersama²

Harinja Senen malam P. P. B. B. meneroeskan vergaderingnja. Pada waktoe itoe ada berhadlir djoega toean Thamrin. Dalam itoe vergadering di ambilnja poatoesan² seperti berikoet, sebagai pendapatan pemitjaraan tentang Regentschapsraad

1e Ambtenaar boemipoetra mengetahoei dengan soenggoeh bahoea tanah kita dan rajatnja makin lama makin djoeah ditarik kedalam (perobahan doenia).

2e Berhoeboeng dengan itoe, perloeiah sekali di madjoekan dan di tinggikan keadaan peprintahan, dari itoe kemadjoean autonomie dalam regentschap² haroes di sokong dan di perhatikan dengan soenggoeh².

3e Betoel ada koeetir, boeat menjadi moendoernja kedoedoekan ambtenaar, akan tetapi koe-

atiran itoe akan menimboelkan perasaan terpaksa membikin baik dan sempoerna pekerdjaannja.

4e Lantaran dari itoe maksoed pengabisan tiada lain, ketjoeali bahoea prijaji akan berdaja oepaja, bagaimana bisanja memadjoekan tanah dan rajatnja, soepaja pada kemoedian hari rajat akan tjakap mengatoer dan mengoeroes sendiri keperloeannja dalam regentschap.

Personalia.

Verkozen:

tot leden van den stadsgemeenteraad van Pekalongan, R. Soeparto en M. Padma Atmadja;

leden van de Provincialen Raad van Oost-Java, R. A. A. Soedibjo Koesoemo, Sítóebondo, Njo Tjong Poo, Blitar en Lafontaine, Malang;

tot lid van den stadsgemeenteraad van Tegal, Mohamad Tahar;

tot lid van den gemeenteraad van Makasser, Ir. N. Guldenaar;

tot lid van den stadsgemeenteraad van Malang, E. K. Walandouw;

tot lid van den stadsgemeenteraad van Salatiga M. Dirdjan-Dirdjosoekarto en Mr. H. J. J. M. Dirbeck.

Officieele Mededeelingen.

Artikelen voor het orgaan. Het bestuur heeft het honorarium der artikelen in het orgaan vast-

gesteld op : f 10,— voor de eerste bladzijde druks, f 8,— voor de volgende bladzijde druks, f 6,— voor de daarop volgende bladzijde druks en voor elke bladzijde druks meer f 5,—. Gedeelten eener bladzijde zullen naar evenredigheid worden gehonoreerd.

Voor correspondenties, waarbij van raadspublicaties gebruikt gemaakt wordt, stelt het bestuur het honorarium vast.

Copy voor elk nummer van dit tijdschrift, dat op den 1sten der maand verschijnt, wordt ingewacht uiterlijk op den 20en der voorafgaande maand, copy voor het nummer van den 16en uiterlijk op den 5en der maand.

Het Bestuur der vereeniging voor Locale Belangen is samengesteld als volgt: G. de Raad, Voorzitter, H. J. Drost, Secretaris, F. W. M. Kerchman, Penningmeester, allen te Semarang; Mr. W. H. van Helsdingen, Soerabaia Mr. A. Meyroos te Batavia, R. Slamet te Semarang, M. Soetardjo te Batavia(c), Mr. J. M. Wesselink te Medan, R. A. A. Wiranata Koesoema en Ir. J. E. A. von Wolzogen Kühr, beiden te Bandoeng.

De heer Mr. W. H. van Helsdingen, burgemeester van Soerabaia werd bereid bevonden in het bestuur zitting te nemen ter vervulling van de vacature ontstaan door het vertrek van den heer Bussemaker.

